

ZWOLLEI HARANGSZÓ

2023 /1-2

Óesztendő

Újesztendő

Imahét

Az Almere-Amersfoort-Heerenveen-Leeuwarden-Groningen- Assen- Steenwijk-Kampen és Zwolle környékén élő magyar protestánsok gyülekezeti híradója.

A „Zwollei Harangszót” a Presbitérium megbízásából szerkeszti: dr. Hermán M. János. Munkatársak: Rostás Kriszta, Szilágyi Árpád, Szomor Attila, Téglásy Sándor és Urbán Ákos.

Szerzők, tanácsadók: Albertje Alkema ten hoeve, Baranyai András, Bereczki András, dr. Békefy Lajos,

Bodolai Gyöngyi, Dr. Czinke Timea, Csanády Ágnes, Demeter Szilárd, Fekete Hermán Erzsébet, Hannie Hermán-Mostert, Korcsma István, Makó András, Nickl Károly, Orbán János, Siklósi Anna, Szántó András, Szántó Molnár Teca, Szigetváry Zsolt, Tápai Katalin, Ulicza Tamás, Varga Pál, Vetési László, Herman Veenhof, Dick Vos.

Áldott és Boldog Új Esztendőt kívánunk!

Albertje A. t H.

„Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk!”

Szolgálati rend az egyházközségünkben a jakabi feltétel alatt: ha Isten is úgy akarja és élünk!

2023. január 8. Igét hirdet: Kelemen A. Csongor lelkipásztor.

2023. február 12. Igét hirdet: Sólyom Uzonka Lilla lelkipásztor. Presbiteri gyűlés

2023. március 12. Igét hirdet: Ilosvai Dorottya lelkipásztor.

2023. április 9. Húsvét. Igét hirdet: Kelemen A. Csongor. Úrvacsoraasztás és ünnepi műsor.

2023 április 30 Gyülekezeti nyílt nap. Igét hirdet:nt. Bölcsföldi András, Budapest

2023. május 14. Igéjhirdetés. Közgyűlés.

2023. május 28, Pünkösd.

2023. június 11.

2023. június 25 Szabadtéri istentisztelet Zeistben. Igét hirdet nt.Paál Károly

2023. július 9.

2023. augusztus 13.

2023. szeptember 10.

2023. október 8.

2023. november 12.

2023. december 10.

2023. december 24., Karácsony

Családlátogatást a híveink kérésére végzünk a szolgatársaink bevonásával, Hollandia egész területén. Egyházközségünk vezető lelkésze: drs. Kelemen Attila Csongor. Missziói lelkipásztor: dr. Hermán M. János nyugalmazott lelkész. Újonnan bekebelezett lelkész: Sólyom Uzonka Lilla, aki a vianeni szolgálatokat végzi. Egyházközség hivatali ügyvitelét intézi: dr. Hermán M.János. Presbiterek: Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta, Szilágyi Árpád, Tárnok Eszter Lída és Truczka József. Diákonusok: Bodor József, Berekméri Filep Annamária, Czibalmos Klára és Truczka Adrienn.

Orgonista: dr. Robert Helder. Gyermekefoglalkozások vezetője: Rohaan Éva vallástanár. Webmester: Téglásy Sándor. Olvasószerkesztő: Téglásy Sándor. Grafikai szerkesztő: Szomor Attila. A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle, kivéve amikor a meghívóban másként jelezzük.

Info: jhermanm@gmail.com

Tel: 038-4233247

Facebook: <https://www.facebook.com/refistentiszteletzwolleban/>

Honlapunk címe: <https://zwolleireformatus.nl/>

A Harangszó elérhetősége: <https://zwolleireformatus.nl/zwollei-harangszo/>

A Magyarországi Református Egyházban a 2023. esztendő a lelkipásztori hivatás éve

Karácsonyi ünnep a vianeni sportpark épületében

Mert az Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön a világ általa. (Jn.3:17)

Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. (Jn 3:16)

Szolgált: Sólyom Uzonka Lilla lelkész

Baranyai András felvétele

Ulm – 2023. január 8: Magyar ökumenikus istentisztelet

[E helyről is elismerő tisztelettel köszöntjük a januárban 75 éves dr. Varga Pál lelkipásztor testvérünket, hálásan gondolva a nyugati végeken végzett szolgálataira]

Prédikáció textusa: Ján. 1, 29-45

Téma: Jézus megkeresztelkedése és az első tanítványok elhívása

Kedves Ulmi Magyar Ökumenikus Gyülekezet !

Amikor a múlt karácsony első napján vonattal München felé utaztam, hogy ott magyar karácsonyi ünnepi istentiszteletet tartsak a müncheni magyar református gyülekezetben, elkészítettem gondolatban egy prédikációs tervet 2023-ra. Ennek ezt a címet adtam:

Találkozások Jézussal – a János evangéliuma leírása szerint. Erről a témáról fogok prédikálni a magyar gyülekezetemben vasárnaponként ebben az esztendőben.

Ennek a prédikáció-sorozatnak az első állomásán vagyunk ma és az első találkozások mindjárt a János evangéliuma 1. fejezetében olvashatók. Az evangélista itt érdekes módon – és egyedülállóan - összekapcsolja a Jézus találkozását Keresztelő Jánossal és a Jézus találkozásait az első tanítványokkal. Azaz János evangélista számára fontos az, hogy Jézusnak már az első nyilvános fellépése alkalmával, ott a Jordán folyó mellett, létrejött a tanítványi köre is. Úgy, ahogyan Keresztelőnek voltak már tanítvány-követői, ugyanúgy Jézus is maga köré tanítványokat gyűjtött – és pedig többet is a Keresztelő János tanítványai közül.

Ennek a magyarázata pedig az, hogy János a Jézus megkeresztelkedésekor úgy mutatott rá Jézusra, mint a Messiásra! Ezt mondta róla: „Íme az Istennek báránya, aki hordozza a világ bűnét“... és ezt is kijelentette: „Ő az, aki Szentlélekkel fog keresztelni...“

Érthető tehát, hogy néhány addig „Jánosi tanítvány átállt Jézus mellé“... hogy ezután őt kövesse. A mai istentiszteleten tehát először Jézus megkeresztelkedéséről szólok, majd az első tanítványok elhívásáról.

Az egyházi naptárakban a mai vasárnap a „vízkereszt időszakának“ első vasárnapja... de ez az időszak január 6.-val kezdődik, aminek a hivatalos görög eredetű neve: **Epifániász** – magyarul Krisztus megjelenése e világban. Ezt az ünnepnapot – a jan. 6.-át - a katolikus gyülekezetekben a három király ünnepének is nevezik, és ezen a napon a karácsonyi történetnek a „napkeleti bölcsek megérkezése Jézushoz“ című részét olvassák

fel az istentiszteleteken. A „három napkeleti bölcse“ vagy „csillag-vizsgáló“ – akiből később a hagyomány „királyt“ csinált -, képviselte az akkor ismert „keleti“ világot, s ők, mint a „külföld képviselői“ hódolni jöttek az újszülött királyhoz, Jézushoz. Ezzel az ünnepnappal - a jan. 6.-val - t.k. befejeződik a karácsony ünnepköre – bár néhány ó-keresztény egyházban a karácsonyt még később, januárban ünneplik. Mi maradjunk tehát ma a „víz-kereszt“ elnevezésnél, ami egyértelműen a Jézus Keresztelő János általi, vízzel való megkeresztelkedésére utal. Nézzük a ma felolvasott Igenk első részét:

Jézus találkozik a Jordán folyónál Keresztelő Jánossal... s ha előttünk van képzeletben az akkori Palesztina térképe, akkor világos, hogy Jézus már egy nagy utat tett meg az északon lévő galileai Názáretből idáig, a Jordán déli szakaszáig – közel a Holt-tengerhez.

Itt, a júdeai pusztában, Betánia közelében a Jordán mellett van Keresztelő János, a prédikátor, aki megtérésre és víz általi megkeresztelkedésre hívja a népet! Sokan követik is ezt a „kiáltó szót“ és megkeresztelkednek a Jordánban... s János evangélista itt mutatja be nekünk először Jézust. De nem a gyermek Jézust, nem a karácsonyi kisdedit, hanem már a felnőtt Jézust, aki ekkor mintegy 30-éves és jön ő is Keresztelő Jánoshoz.

Érdekes az, hogy az elbeszélésében János a Jordán melletti történetek leírásakor, 3-szor is használja ezt az idő-meghatározó szót, hogy „másnap“.

Először ír arról, hogy János prédikál és keresztel a Jordán partján, s aztán „másnap“ odajött Jézus is és megkeresztelkedett nála, majd „másnap“ követte Jézust 2 jánosi tanítvány – András volt az egyik neve, aki még aznap a fivérét Simont is Jézushoz vitte, s ismét „másnap“ – amikor Jézus már vissza akart térni Galileába – újra követi őt két tanítvány: Fülöp és Natánáel...

Mindez tehát három nap alatt játszódott le a négy. evangélista leírása szerint...és Jézus rövid időn belül „ismertté vált“ a vidéken - és pedig egyrészt a keresztelkedése alkalmával történtek által, majd a tanítványokkal való személyes találkozás és beszélgetés által.

Jézusnak a Jordánban való keresztelkedése nyilvánvalóan egy egyedülálló esemény.

Míg a sok, János által megkeresztelt embernél nem tudunk meg semmi különöset róluk, addig Jézus keresztelkedése alkalmával Keresztelő János már kezdettől fogva úgy beszél róla, mint az „Isten bárányáról“, aki hordozza a világ bűneit. Majd ezt is elmondja: Láttam, hogy a Lélek – azaz Isten Lelke - leszállt az égből Jézusra... Végül így összegez Keresztelő:

„*Én láttam és bizonyoságot tettem arról, hogy ez az Isten Fia.*“

Minden mondata döntő tartalommal rendelkezik:

A „bárány“ – a páska ünnepe szerint – Egyiptomban a megmentője volt Izrael népének, mert a 10. csapáskor a bárány vérével megjelölt ajtók mellett elvonult a halál-büntetést hozó angyal, míg az egyiptomi családokhoz bement és a fáraó fiát is halállal sújtotta. Így engedte ki Egyiptomból végül a fáraó Izrael népét...a bárány vére jelentette tehát a szabadulást.

Ha Jézusról ezt állítja János a keresztelekor: „Ez az Isten báránya, aki hordozza a világ bűneit“, akkor már itt úgy jelöli meg Jézust, mint a Szabadítót, a Megváltót, aki mint „áldozati bárány“ magára veszi a világ bűneit és megszabadítja, megmenti a haláltól az emberiséget. De azt is mondja róla, hogy Jézus a Szentlélekkel fogja megkeresztelni az övéit...s ezt azért teheti, mert ő „az Isten Fia“.

Ezek után nyilvánvaló, hogy a János tanítványai nagy érdeklődést mutatnak ez iránt a Jézus iránt...

Először János két tanítványa követte Jézust és ők Jézust rögtön „Rabbi“-nak nevezték, majd miután vele töltöttek néhány órát, az egyik e tanítványok közül, András, ezt vallja róla a testvérenek, Simon Péternek: „Megtaláltuk a Messiást“. Gyere és lásd... s odaviszi a testvérét Jézushoz. S nem telik el hosszabb idő és Péter is Jézus tanítványa lesz, aki Jézustól a „Kéfás“, azaz „kőszikla“ nevet kapta.

Már másnap - írja az evangélista - Jézus Fülöpöt is elhívja, hogy kövesse őt, s ez oda vezet Jézushoz a barátját, a kételkedő Nátánáélt is...E találkozás részleteit Jézus és Nikodémus között - itt nem idézem fel, a lényeg viszont az, hogy e találkozások nyomán Jézus már egy egész tanítvány-sereggel vonult tovább a Jordántól Galilea felé...s a következő találkozás története már Galileában játszódik le, a Ján. ev. 2 fejezetében levő „Kánai mennyegzőn“...(erről majd februárban fogok prédikálni...).

Keresztelő János vízzel keresztelt - Jézus is megkeresztelkedett nála - de szerintem ennek a leírt találkozásnak a nagyobb jelentősége az, hogy Jézus személye ismertté vált - éspedig úgy, mint aki „az Isten Fia“, s mint ilyen indult tovább onnan Jézus, tanítványok által követve arra a kb. három éves „vándorútra“, ami még sok-sok találkozást hozott és ami a kereszten történt megváltó halállal és a feltámadással végződik a János evangéliumában.

Legyünk mi is követői, úti-társai ennek a Messiásnak, ennek a Megváltónak, aki mint „Isten báránya hordozza és elveszi a világ bűneit“ - a mienket is. Ámen

Ében Háézer

(1Sámuel 7,12)

Életünkben észrevétlenül
kitartóan kúszik az idő,
szakadatlan spirálvonala
fordulóit nem jegyzi elő...
Önmagamnak ahogyan nőttem,
éveket raktam-émlékoszlopul,
a fordulókat úgy jelöltem:
„megsegített mindeddig az Úr!”
Eszmélésem óta vezetett,
Vele vándoroltam hegytetőt,
minden léptemen éreztem: szeret!
visszarántott szakadék előtt!
Ha bálványaim összetörte,
még ha sírtam is keservesen,
azzal, hogy lelkem meggyötörte,
látóvá tette elvakult szemem!
Múltra nézni csak így érdemes,
mert a jelen bárhogy alakul,
emlékezésnek annyi elég, hogy
..megsegített mindeddig az Úr!”

Lukátsi Vilma

Templomkerti hóvirágok. Bátorkeszi, 2023 január 11.

Magyarok a diaszpórában – anyanyelvű istentisztelet a hollandiai magyar keresztények kitartó hite

A cikk eredetije a [Nederlands Dagbladban](#) jelent meg 2023. január 20-án. A magyar fordítást a szerző szíves hozzájárulásával közöljük az alábbiak szerint.

A holland preek magyar megfelelője az igehirdetés, a gebed pedig imádság magyarul. A hívek a szélrózsa minden irányából érkeznek – harminc magyar van az evangélikus templom épületében. Erdélyből, Almeréből vagy épp Urkből jöttek. Ma pedig Zwollében tartanak istentiszteletet.

Az istentiszteletet követően van kávé, tea, gyümölcslé... sokkal több mint egy kis süti.

Egy kislány nem tudja visszafogni magát, és az istentisztelet alatt oda-odamegy a betlehemhez, amely még mindig a templomban áll. Kiveszi Mária karjaiból Jézust, és oda-vissza ringatja a kisdedet. Az állatok is vonzzák figyelmét; Józsefhez nem nyúl. Időnként anyja elviszi onnan, de egy perccel később ismét leugrik a padról.

Az ember szinte elfelejtené, hogy öt méterrel arrébb egy fiatal lelkész hirdeti az Igét. Kelemen Csongor Attila (35) általában Urkben van. Alie van den Berget vette feleségül. “Református lelkész vagyok egy holland gyülekezetben, de ott is a magyar palástomat viselem. Seholy sem kell megtagadnom a gyökereimet” – mondja.

“Papa”

A prédikáció a Lukács 2-ről és a Zsidók 11-ről szól, a hit hőseinek látásmódjáról az Ószövetségben. “Olyan ez, mint az AR [augmented reality], a kiterjesztett valóság az okostelefonodon” – mondja Kelemen. “Ott extra dolgokat adhatsz hozzá ahhoz, amit a valóságban látsz: szakállt vagy kalapot. Így van ez a Bibliában is.

A próféták és az egyszerű emberek néha többet láttak, mint amennyit a szem látni engedett: tekintetüket a Messiásra szegezték. Ez a hitük miatt volt így. Ilyenkor tisztábban látjátok mind a nehézségeket, mind az áldásokat. Akkor a halál nem egy pont, hanem egy vessző. Hit nélkül a halál végleges. Ebben az esetben annyival maradsz, mint Stef Bos az ismert holland dalában: “Te hiszel Istenben, tehát a mennybe mész, én pedig semmiben sem hiszek. Tehát soha többé nem találkozunk, a halál után, a halál után. De apa, én egyre jobban szeretlek” [Jij geloof in God Dus jij gaat naar de hemel En ik geloof in niks Dus we komen elkaar na de dood Na de dood nooit meer tegen Maar papa Ik hou steeds meer van jou].

A Zwollei Magyar Református Gyülekezet havonta kétszer találkozik a zwollei evangélikus templomban.

A zwollei Koestraat evangélikus templomában harminc magyar van: ők Hollandiában és négy másik országban laknak. Értik a művészre vonatkozó utalást, és néhányan még azt is tudják, hogy a “Papa” című dalból készült egy második változat is, amiben kevesebb a hitelenség.

A zwollei evangélikus templom épülete közvetlenül a Fundatie múzeum mellett áll, melynek feltűnő szürke kupolája van. A templomot az egykori középkori városfal mellé építették, és 1649-ben szentelték fel ún. rejtett templomként [a 17-18. században Hollandiában a hivatalos református egyházon kívüli felekezetek templomainak nem volt szabad kívülről felismerhetőnek lenniük – innen származik a *schuilkerk* elnevezés. – a fordító megjegyzése]. A közelmúltban a templomot radikálisan átépítették. A Leeftang-orgona 1984-ből származik, 2015-ben pedig felújították. A régi orgonát 1916-ban a híres Jan Zwart avatta fel.

Tíz órakor van a szokásos istentisztelet, mintegy

száz résztvevővel. Két órákor pedig a magyarok tartanak istentiszteletet.

“A hónap minden második vagy negyedik vasárnapján itt gyűlünk össze istentiszteletre, felváltva az anglikánokkal” – mondja Hermán János (75). Ő Kolozsvárról származik, ez a romániai Cluj-Napoca város magyar neve. Az ország északnyugati részén, Erdélyben (hollandul Transsylvanië vagy Zevenburgen a neve) a magyarok nagy népességszámot alkotnak. Évtizedekig a kommunisták nyomták el őket, most pedig még mindig elnyomják őket egy kicsit – a nacionalisták. De hát a magyarok maguk is kicsit olyanok.

Határőrök

Kelemen félig *székely*, apai oldalról. Ők voltak a Magyar Királyság határőrei – erre a hagyományra hivatkozik most Orbán Viktor miniszterelnök, amikor az Európai erőd [Fort Europa] keresztény pereméről beszél.

Az igehirdető szinte akcentus nélkül beszél hollandul. Az alapfokú iskolát ezen a nyelven végezte, mert apja Kampenben tanult teológiát.

Ő maga szülővárosában drámát és színházat tanult a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen, majd teológiát hallgatott a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben. Az utóbbi képzésnek egy részét Bernben és Kampenben végezte. 2019-ben meghívták Urkbe szolgálni.

Kelemen holland és magyar lélekkel is rendelkezik, és így tekint a politikára a két országban. “Szomorú vagyok, hogy a példátlan polarizáció miatt ekkora bizalmatlansággal beszélnek egymás politikai megközelítésével kapcsolatban. Ez vonatkozik a jobb- és a baloldalra egyaránt, mind Magyarországon, mind Hollandiában. Egy kicsit több alázat dicséretére válna mindkét kormány.”

Kelemen Attila lelkipásztornak magyar és holland lelke is van.

Hermán és felesége, Hannie Mostert Zwollében élnek; ők alkotják a Magyar Protestáns Gyülekezet gerincét. 1973-ban találkoztak, Hannie romániai útja során; beleszeretett a helyi lelkész fiába. Egészen addig éltek hazájában, amíg már nem bírtak tovább Nicolae Ceausescu diktatúrájában maradni. Fél évszázaddal az első találkozásuk után jelenleg hat gyermekük és nyolc unokájuk van, akik sokfelé élnek.

A zwollei szolgálat iskolapéldája a magyar diaszpórának. A magyarok földje egykor nagy királyság volt, de most egy kis köztársaság, amely keresztbe tesz Európának. Sok milliói honfitárs van, de többségük “határon túli magyar” – fiatalok és idősek egyaránt.

Hollandiában közel harmincezer magyar él a holland Statisztikai Hivatal [Centraal Bureau voor de Statistiek] szerint. A pontos vallási megoszlás nem ismert. “Nagykövetségünk nem vezet nyilvántartást a Hollandiában élő magyarokról” – mondja Szabó Attila hágai sajtóattasé. De a protestánsok aránya magasabb, mint odahaza Magyarországon, ahol a katolikusok a lakosság felét, a protestánsok pedig egynegyedét teszik ki. Ez a magyarországi református és hollandiai hervormd, illetve gereformeerd egyházak közötti évszázados kapcsolatoknak és a menekülthullámoknak köszönhető.

Vendégszeretet

Veronika csak néhány hónapig tartózkodik Hollandiában; szakmai gyakorlatot végez a Windesheimi Főiskolán, utána visszatér majd Romániába. Angolul beszél a fiatalokkal.

Urbán-Kátai Emőke férjével Almerében él, de most itt, Zwollében jár templomba. “Valójában még távolabbról jövünk. A szüleim 1965-ben Budapestről Svédországba mentek. Édesanyám még mindig ott él, és betöltötte a 95. évét.”

Egy asztalnál egy római katolikus házaspár ül, Herman tiszteletes legfiatalabb fiával. Előttük A2-es méretű, színes éves naptárak állnak, benne az összes ünnepnappal: egy protestáns, egy katolikus és egy erdélyi.

Az istentisztelet után van kávé, tea, gyümölcslé és – nem, nem süti van az asztalokon, mint Hollandiában, mielőtt a templomból kimegyünk. Itt torták, sütemények és házi készítésű falatok vannak. Magyarországon ismeretlen a könnyen zárható, dob formájú kerek sütis doboz. A vendégszeretetet, mint keresztény erényt ennek a népnek már nem kell tanítani.

Magyar istentiszteletek Hollandiában

Hollandiában sok helyen, általában havonta egyszer vannak kisebb léptékű magyar vallásos összejövetelek. Havas István lelkipásztor a hágai Mária Szeplőtelen Fogantatása Templomban hirdeti az Igét, a hágai Bloklandenpleinen; katolikus ünnepek vannak még néha Helmondban, Eindhovenben, Rotterdamban és Amszterdamban is.

A nagyvárosokban a protestánsok is tartanak istentiszteleteket, közölte e-mailben Csanády Ágnes, aki néhány olyan Facebook-csoport adminisztrátora, amelyekben több száz magyar keresztény tartja egymással a kapcsolatot. Emőke van Bolhuis-Szabó Rotterdamban és Paál Károly Amszterdamban havi rendszerességgel szolgál. Vianenben Sólyom Uzonka tart istentiszteletet; az ottani Magyar Ház az 1948-

ban Hollandiába érkezett, ismert magyar református lelkipásztor, Tüski István munkájából jött létre. Ő 2010-ben halt meg, 86 éves korában. Rotterdamban hetente gyűlik össze az evanglikál, fiatal Hollandiai Magyar Gyülekezet. Ők az alexanderpolderi Pearl Buckplaatsnál levő épületben templomoznak. Kriszt Barnabás az egyik vezetőjük.

Hermán János Romániában ismerkedett meg holland feleségével. – kép Dick Vos

Forrás : nd.nl / [Herman Veenhof](#)

Fényképek: Dick Vos

Fordította: Téglásy Sándor

Berczki András: Egyszerű imádság

Adjon Isten

Hideg szívbe meleget,
Éhezőknek kenyeret.

Pusztaságba nagy tavat,
Hálóinkba halakat.

Ételeknek ízeket.

Mezőinknek színeket.

Adjon Isten

Álmodható álmokat,

Elérhető vágyakat,

Néma szájra éneket,

Vihar után kék eget.

Sötétségbe gyertyafényt,

Csüggedésben új reményt.

Adjon Isten

Virágoknak illatot

Hangszereknek dallamot

Művészeknek ihletet

Költőinknek rímeket.

Szavainknak értelmet

Nemzetünknek védelmet.

Adjon Isten

Templomoknak híveket,

Jézus-váró szíveket.

Bűnösöknek bocsánatot,

Megtérőknek mennyországot.

Nélküled batyunk a nincsen –

Magadat add nekünk, Isten.

Evangélikus ünnepi istentisztelet Petőfi keresztelésének 200. évfordulója alkalmából

Istentisztelettel csatlakozik a Magyarországi Evangélikus Egyház a Petőfi-szilveszter elnevezésű eseményhez, amelyet Kiskőrös a kétszáz éve született Petőfi Sándor emlékére rendez – közölték a szervezők szerdán az MTI-vel.

<https://vasarnap.hu/2022/12/21/evangelikus-unnepi-istentisztelet-petofi-keresztelosenek-200-evforduloja-alkalmabol/>

Háromkötetes gyűjteményben jelent meg Petőfi Sándor összes műve

Fotó: MTI/Szigetváry Zsolt

A gyűjteményben a szerkesztők a 27 éves korában elhunyt költő így összes kétezer oldal kitévő, minden papírra vetett sorát, betűjét közreadják, ráadásul műfajok szerint úgy, hogy a szerkesztési rendszer nagyban segítse a legendás lírikus művészetének megismerését. A rendkívül gazdag életmű így egyben áll a széles közönség előtt, tényleg minden, amit a XIX. századi klasszikus leírt.

Petőfi Sándor összes prózai írása és levelezése, valamint próza- és drámafordításai Szalisznyó Lilla és Zentai Mária irodalomtörténészek szerkesztésében jelent meg, összes versei pedig Kerényi Ferenc szerkesztésében, aki a költő tudományos igényű kiadásának több mint egy évtizede szerkesztője és sajtó alá rendezője.

A Nemzeti Kulturális Alap honlapján így ajánlja a könyveket:

E három kiadvány szinte Petőfi összes művét tartalmazza, és talán a legfontosabb kötetek, hisz Petőfi Sándor költészete és írásművészete kizárólag Petőfi-szövegek olvasásán keresztül közelíthető meg. Izgalmas, hogy a nem egészen 27 éves korában meghalt költő által írt versek, prózai szövegek, regények, drámák és próza-, regény- és drámafordítások a jelen kiadásokban több mint kétezer oldal töltenek meg.

A megjelent műveket és monográfiákat recepciók kötetek egészítik ki, amelyekbe összerendezik az elmúlt 200 év legfontosabb tanulmányait.

Forrás: magyarnemzet.hu (Fotó: MTI/Szigetváry Zsolt)

Fotó: MTI/Szigetváry Zsolt

Petőfi Sándor az 1822. december 31-éről 1823. január 1-jére virradó éjszakán született. A kiváló magyar lírikus emlékezetére idézzük itt meg azzal, hogy felhívjuk a figyelmet egy közelmúltban megjelent gyűjteményes munkára, mely versei mellett prózai szövegeit, fordításait, publicisztikáit is tartalmazza.

A több mint 850 verset alkotó Petőfi Sándorról, mint a romantikus magyar költészet zseniális költőjéről szokás beszélni, versei szinte velünk élnek, lírája úgy olvadt bele a magyar nyelvbe, hogy sokszor nem is tudjuk Petőfi egy-egy verséből származó gondolatot, szófordulatot használnunk.

Kevésbé ismert, hogy költőnk verselése mellett újságíróként is dolgozott. A Regélő pesti divatlap szerkesztője volt, de műfordítónak is remekműveket hagyott ránk. Beszélt németül, angolul, franciául, Shelley verseitől a Robin Hoodig mindent fordított.

Érdemes tehát belelapozni abba a három részből álló – Petőfi Sándor összes versei, Petőfi Sándor összes prózai írása és levelezése és Petőfi Sándor próza- és drámafordításai – kiadványcsomagba, amely az Osiris Kiadónál jelent meg a bicentenárium alkalmából.

A MEZŐSÉG APOSTOLA – EMLÉKKÖTETET MUTATTAK BE ID. HERMÁN JÁNOS ÉLETMŰVÉRŐL

Emlékkötet Hermán János nagysármási református lelkészeről és mezőségi szórványmissziós szolgálatáról címet viseli az a könyv, amelyet advent negyedik vasárnapján mutattak be a nagysármási református templomban.

Néhai Hermán János lelkipásztor olyan volt ezen a földön, e nép között, mint Isten prófétája. Szigorú, de igaz, akit Isten küldött ide azzal a szigorúsággal, amelyben szeretet volt. Hermán János a kapott isteni tálentummal, azt megsokszorozva gazdagon tudta szórni az ígét – mondta prédikációjában Kovács Szabadi Levente lelkész, majd arra kérte a gyülekezetet, hogy emlékezzen méltósággal néhai lelkipásztorára.

Az igehirdetést követően köszöntötte Vetési László szórványkutatót, Kozma Csabát, a Sapientia EMTE előadótanárát, a kötet felelős kiadóját, a lelkészeket, akik Hermán János kortársai voltak, Lukácsy Szilamér volt mezőbándi, Bányai László volt bukaresti, Zöld György volt köbölkúti, majd székyvajai lelkipásztort, Balázs Lajost, a gyülekezet volt lelkészét, Botezan Valer polgármestert, Trombitás Jolán alpolgármestert, Zsigmond Bélát, a helyi tanács és az adventista gyülekezet képviselőjét, a család tagjait, a néhai lelkipásztor lányait és jelen lévő unokáit, a sajtó képviselőit.

Ahogy a címe is jelzi, a súlyos, 700 oldalas kötet a gyülekezet néhai lelkészének állít emléket. Hermán János, a kiválóan képzett, nagy tudású teológus 1950-1996 között gondozta hősiesen a helybeli és a környező szórványvidék reformátusait, gyakran politikai ellenszélben is. Tette ezt már-már szinte emberfeletti elszántsággal, szigorú szeretettel, hogy minden tanácstalan vagy tévelygő lelket visszatereljen az anyaszentegyház keretébe.

A kötet képletes súlyát a kilogrammokon túl a népe sorsát felvállaló, apostoli lelkületű, a nehézségekkel szembeszálló misszionárius élete és munkássága adja meg. Hermán János tisztelettel előfordult, hogy egyetlen vasárnap tizenkét gyülekezetben is prédikált, néha a végkimerülésig, hogy hitében és anyanyelvében is megtartsa a szétszórt mezőségi tanyavilág lakóit. És ilyen szolgálat mellett hűséges társával, Czira Rozáliával öt gyermeket neveltek fel és tanítottak.

*Családtagok és Balázs Lajos nyugalmazott lelkész – Fotók:
Vetési László*

A kötet összeállításának gondolata 2019 szeptemberében, Hermán János születésének századik és halálának huszadik évfordulóján tartott megemlékezésen merült fel. Az ötletgazda, a kötet fő szerzője és szerkesztője Vetési László református lelkész, szórványkutató, szociográfus, aki végigkövette Hermán János életét és pályáját. Ő gyűjtötte össze az akkori ünnepségen elhangzott köszöntő- és emlékbeszédeket, Tőkés László prédikációját, aki rokon gyermekként gyakran megfordult a parókián, minden ünnepségen jelen volt, és nagybátyját is ő temette el.

„Egy téli zimankós napon, 77 évvel ezelőtt egy fiatal lelkipásztor család csomagolt egy népes Kolozsvar közeli gyülekezet parókiáján. A lelkipásztor 31 éves volt, és elsőszülött gyermekükkel távozni készültek egy kisebb gyülekezetbe. Bár az édesanyja már nem élt, két lelkész fiával korábban megígértette, hogy egyik közülük hazatér Nagysármásra. Hermán János tehát nem akárhova ment, hanem haza” – hangsúlyozta a kötetet bemutató Vetési László. Majd hozzátette, hogy a könyvben – Hermán János két utódjának köszönhetően, akik segédkeztek a historia domus feldolgozásában – megjelennek olyan jegyzőkönyvi adatok, amelyekből kiderül, hogy Nagysármás az 1950-es években nagyon nehéz helyzetben volt, másrészt tele reménnyel, ígérettel. A gyülekezet lélekszáma 1600 személyből állt, évente 30-40 fiatal konfirmált, és 8-10 temetés volt. A lelkészcsalád megérkezése nem volt szívderítő, hiszen a telepítéskor épült tágas, szép parókiába nem lehetett beköltözni, mert a helyiségek nagy részét a rajoni vezetőség és hatóság foglalta el, ennek ellenére a lelkész nem hátrált meg. Ahogy attól sem, amit a gyülekezet gondnoka mondott, miszerint Sármáson akkora nagy a baj, hogy minden gyülekezeti

tag mellé két papot kellene állítani. Semmi nem tudta eltántorítani, sem a felvázolt helyzetkép, sem a későbbiekben az, ha a bakancsa tönkrement, ha nem érkezett meg a vonat, ha nem vette fel senki, akkor is ment a mezőségi végtelen utakon hatalmas erővel és lendülettel.

A kötetben a Mezőségről, ezen belül Nagysármásról Vetési László írt átfogó tanulmányt, a Mezőség néprajzi körvonalairól és belső tagolódásáról Barabás László. Olvashatunk az indulás éveiről, Hermán János 44 éves szolgálatáról, nyugdíjba meneteléről, majd a búcsúról elhunytá alkalmából. Emlékről a népes Hermán családban (5 gyermek, 11 unoka, 15 dédunoka) az unokák számoltak be. Megszólaltak a lelkésztársak, kortársak, magyarországi, hollandiai és itthoni tisztelői. Megható lapjai a kötetnek azok, amelyeken hívei, egyszerű emberek vallanak szerető szívvel arról, hogyan őrzik ma is volt lelkészüek emlékét.

Vetési László a kötetbe foglalta Hermán János vallomásait, teológushallgatóknak a szórványjárásakor tartott vidékbemutató előadásait. A lelkész írásai is helyet kaptak a könyvben, néprajzi dolgozatok, bibliai tanulmányok, fogságának története.

A női kórus

A szerkesztő utószavában azt a törekvést hangsúlyozza, hogy „Hermán János arca, szolgálata és emléke (...) nagyon fontos és példamutató kiindulópont ahhoz, hogy eljussunk a mezőségi ember életéhez, nyelvéhez, emlékeihez, és kulcsot találjunk a szívek, a felelősség, a cselekvés kapuinak nyitogatásához. Ameddig még nem késő”.

Hozzászólását köszönettel zárta, egyrészt Balázs Lajos lelképásztornak, aki összefoglalta a település történetét és azt a nehéz helyzetet is, amit a változás után át kellett élnie Sármásnak, a gyülekezetnek. Kovács Szabadi Levente frissen érkezett lelkészként

pedig a gyülekezetéről alkotott képéről számolt be.

A kötet azért olyan vastag, mert hosszú volt a közel fél évszázadot tartó út – mondta Vetési László, aki emlékeztette a jelenlévőket, hogy a könyvbemutató másnapján volt 23 éve, hogy Hermán János istentisztelet közben a papi székben összeesett, és meghalt.

Végül a kötetet minden sármási és minden mezőségi olvasó figyelmébe ajánlotta, aki tanulni akar abból, hogy mit jelent valahol helytállni a szaladó világban, ahol a fiatal nem elégszik meg a helyzetével, és fut tovább. „Ez a kötet nektek szól, értetek szól, minden szava arra emlékeztet, hogy milyen kötelezettségeink vannak a szülőföld irányába” – mondta, majd Hermán János jó tanácsaival zárta beszédét.

„Én már nem sokáig leszek, fiaim, ezen a földön, de mindig jusson eszetekbe, amit nektek tanítottam. Arra neveljétek a gyermekeiteket, hogy megőrizzék anyanyelvüket és vallásukat. Harcoljatok ezért, ne hagyjátok őket magatok mellől elragadni. Amit tehettem a Mezőségért, én is megtettem... Jusson eszetekbe ez az intelem. Ne hasonljatok a többségi népekhez, maradjatok meg nyelvetekben és vallásotokban.”

Híveinek emlékeiből a következőket idézte: felnevelte és felemelte Nagysármást, fenntartotta a magyarságot, nagyon istenimádó, küzdő, küzdelmes ember volt, belénk oltotta a hitet, nemzeti büszkeséget tanultunk, megjósolta a jövőt.

Lehet, hogy az újabb nemzedékek nem ismerték őt, de akik igen, azoknak a szívében ott marad a parancs: ha most ezt hallaná Hermán tiszteletes úr, hogy megszidna minket. Ha ennyit elértünk, akkor már győztünk – kért áldást a könyv olvasóira. Majd a gyülekezet lelkére kötötte, hogy a völgy szíve Nagysármás, ezért egyetlen fontos feladata van, hogy ellássa vérrel, étellel, erővel a környező településeket is. Ha a szív megáll, megáll körülötte az élet is, hangsúlyozta a Sármáson élők felelősségét.

Az üldöztetés, háborgatás ellenére számára szent volt a nemzet, a szívből elvégzett munka, a kiadott szó ereje – mondta a hívek nevében Bolla Rozália, a sármási szórványbentlakás nevelőnöje.

Megtiszteltetés számára, hogy részt vett a sármási magyar közösség ünnepén – fogalmazott Botezan Valer polgármester. Bár nem beszél a magyar nyelvet, érzi, hogy szeretettel fogadják, a vallásos énekekből áradó harmónia megnyugtatja, és pozitív energiával tölti el. Minden népnek joga van nemzeti önazonosságának

és szép nyelvének megőrzéséhez, amelyen énekel, sír vagy imádkozik. Ebben a globalizálódó világban az a feladatunk, hogy harcoljunk nyelvünk, szokásaink és hagyományaink megőrzéséért. Ebben a szellemiségben vállalta az 1950-es években Hermán tiszteletes úr a Sármás környéki falvak fogyó magyar lakosainak gondozását, nyelvük, történelmük és hagyományaik megismertetését.

– Meggyőződésem, hogy Vetési László könyvében megtalálható minden, amit Hermán János a jövőnek üzent. Az alpolgármester asszonnyal szeretnénk az összhangot és a megértést megteremteni a két közösség között. Ezt bizonyítja, hogy bevezettük a magyar nyelvű esketést, a karácsonyiénekek-fesztivált, amelyen a református kórus is szépen szerepelt, mondta, majd áldást kívánt a magyar közösségre és az összhangra.

A unokák nevében ifj. Hermán János elmondott egy meghatározó és kedves történetet, majd id. Hermán János gyógyszerésznő lánya is hasonlót egy szilvási asszonyról, aki fánkkal ajándékozta meg, mert Hermán tiszteletes úrnál mindig meghallgatást nyert az imádsága.

A Polis Könyvkiadó nevében, amelynek egyik lényeges profilja az erdélyi múltat, örökséget feltáró művészeti, közművelődési dokumentumkötetek kiadása, Kozma Csaba köszönte meg az élményt. Beszámolt a munkatársakról is, a szöveget Sófalvi Krisztina gondozta, a kötet szerkesztője Vetési László, a kiadó részéről Dávid Gyula lektorálta, műszaki szerkesztő Virág Péter, olvasószerkesztő Bajkó Árpád, a borítóterv Kőnczei Elemér munkája.

A Mezőség az én hazám is, ebben a templomban lélekben itthon vagyok, mert lélekben a Mezőséget elfelejteni nem lehet – emlékezett egy régi történettel idősebb lelkészárságra Lukácsy Szilamér, aki tíz éven át Mezőbádon teljesített szolgálatot. Majd Hermán János gyakran elmondott igéjével zárta a Mezőségről szóló előadást: Avagy nem parancsoltam-é meg néked: légy bátor és erős? Ne félj és ne rettegj, mert veled lesz az Úr, a te Istened mindenben, miben jársz (Józsua könyve 1:9). Tolmácsolta továbbá Kántor Attila, a maros-mezőségi egyházmegye volt esperesének üdvözlését.

Az istentiszteleten a fúvószenekar és a női kórus szolgált, majd a lelkész áldott ünnepet kívánt a gyülekezetnek. A polgármesteri hivatal nevében virágcsokrot, az egyházközség nevében pedig koszorút helyeztek el Hermán János sírján.

Forrás: <https://www.e-nepujzag.ro/articles/a-mezoseg-apostola>

Könyv jelent meg a mezőség apostoláról – Erdélyi Magyar Televízió

<https://www.youtube.com/watch?v=yTgb7z0FK50>

Ünnepi istentisztelettel egybekötve bemutatták A mezőség apostola című könyvet vasárnap Nagysármáson. A kötet Nagysármás egykori református lelkészéről szól, akinek emlékét máig őrzi a kisváros. A kötet mindemellett néprajzi elemeket is tartalmaz.

Toll és palást – Beszélgetés Mátyus Melinda íróval, lelkipásztorral

Az elmúlt években három református lelkész jelentkezett íróként, költőként az irodalmi életben. Ezúttal Mátyus Melinda íróval, a Temesvár melletti újmosncai református gyülekezet lelkipásztorával beszélgettünk elhívásról, a gyülekezeti közösség és az alkotói magány viszonyáról, az Egyház és az irodalom kapcsolatáról.

<https://www.magyarKurir.hu/kultura/toll-es-palast-beszeltetes-matyus-melinda-iroval-lelkipasztorral>

Az Istennel járó Juhász András László emlékére

Immár húsz éve, hogy elhunyt a Marosvásárhelyi Szabadi úti Református Gyülekezet jeles lelkipásztora.

Immár húsz éve, hogy elhunyt a Marosvásárhelyi Szabadi úti Református Gyülekezet jeles lelkipásztora, az erdélyi tudományossághoz egyháztörténészként kötődő drága barátunk, akinek természettel telített gyümölcsfához hasonló élete ma is hiányzik tündérbertől.

Posztumusz művének, az 1983-ban megvédett doktori értekezésének „különlegesen nagy értéke, hogy kitapintotta, áttekintette azokat a törekvéseket, amelyekben kirajzolódottak a különböző felekezetek keresztyén együttélésének alaptörvényei”, és a gyülekezeti elv fontosságára hívta fel a kellő figyelmet.

Hitelesprédikálása, evangéliumi (önzetlen, gyöngéd, bátor, szavakkal el sem mondható) szeretetének tapasztalása vigasztalásként hatott a népe körében. A lelkészek és a presbiterek kollégiuma a kegyelmi idő alkalmas pillanatában a huszonötezer lelket számláló Maros-Mezőségi Egyházmegye esperesévé választotta 1990 márciusában. „Az egyházmegye a polgári Maros megyében levő mezőségi református gyülekezeteket kívánta felkarolni és a földrajzi egységen túl szellemi, lelki és anyagi közösséggé alakítani. A négy marosvásárhelyi gyülekezet az anyagi háttérrel túl erkölcsi és lelki biztonságot kívánt nyújtani a Mezőségen lakó magyar református híveknek, s a gyülekezeti szolgálatok által anyanyelvük, hitük, népi hagyományaik megtartásában és megmaradásában segíteni.”

Gyülekezete előtt, ahol ma vendégház őrzi a nevét, közismert volt, hogy mások terhét is hordozták, a betegeknek a Család az európai kapcsolatrendszerén keresztül gyógyszereket kerített, csendben és szerényen, a jobb és a bal kéz egymástól függetlenül végezte a diakóniai szolgálatot.

A haláltáncot „megéneklésre” átkeresztelt országban a magyarságára leselkedő veszélyeket is vállalta, el egészen az olyan hírcseréig, hogy az Ellenpontok egyik számát is nála olvastuk. Teológiai könyvtárat létesített és könyveket kölcsönzött, az üldözötteket asztalához ültette, közösséget vállalt az elesettekkel.

A legfontosabb azonban az, hogy alkalmas és alkalmatlan időkben egyaránt képviselte Megváltó Urának az ügyét.

Sokan és sok mindent tudnánk felsorolni, bizony jó lenne írásban rögzíteni, ezt még a hely szelleme is így kívánja. Humoros bizakodású és jövőre figyelő tekintetű egyszer furcsa „elégítéletben” volt része. Temetésén szolgált 1989 decemberének forradalmi feszültségében. Szürrealista látvány bontakozott ki a koszorúk közül az apostoli hitvallás fennhangon való elmondásakor: egy alagútnak használt közeli sírboltból a bukott szervek tagjai bújtak ki és vegyültek a gyászolók közé meg az új időkbe. Ebből rögtön levonta a következtetést, azt, hogy akaratlanul is tanúja volt a „szellemi” visszazüremkedésnek, amely a fekete márciushoz és a régi praktikák folytatásához vezetett. Bizonyosak vagyunk afelől, hogy az ősi erdélyi önrendelkezési intézményekért ő maga is harcolna, hiszen ezek mibenlétének és működésének szakavatott kutatója volt.

E helyen és alkalommal kérem mindazokat, akik ismerték és szerették, a kolozsvári, bukaresti és princetoni egyetemig, a detreheri és a marosvásárhelyi parókiáig, hogy a hozzá kapcsolódó emlékeiket örökítsék meg és küldjék el hűségeseleg segítő társának, Anikónak.

Nemzedékünk példaképe volt, abban is, ahogyan a megpróbáltatásokat méltósággal fogadta, és ahogyan a társadalmi (el)nyomást „gőgös alázatossággal” viselte. (Nagyapjának, dr. Tavasz Sándor teológiai professzornak a jellemzése az erdélyi református lélek tartásáról.)

Temetésére szüleimmel együtt mentünk, sírván sirattuk. A feltámadás evangéliumát 1993. jan. 13-án dr. Kozma Zsolt hirdette Marosvásárhelyen, találó Igével emelte tekintetünket a magasba: Énok Istennel járt! (I. Móz.5, 21-24.)

Néhai dr. Juhász András szeretett családjával együttérezve, ahhoz, hogy elődeik nyomában az őrhelyeiken továbbra is állhatatosak maradjanak, Istentől sok erőt kívánunk!

Emléke legyen áldott! **Dr. Hermán M. János**

Forrás: e-nepujasag.ro

Dr. Komarnicki Egon emlékére

A Hollandiai Magyar Római Katolikus Közösség legidősebb tagja, Dr. Komarnicki Egon 2022. december 14-én, életének 103. esztendejében Hágában visszaadta lelkét Teremtőjének.

Testvérhúga, Komarnicki Edit röviddel előtte, november 28-án szenderült örök álmra Budapesten, 92 évesen.

Kettejük temetése 2023. január 6-án volt Budapesten a Farkasréti temetőben. A római katolikus szertartáson mintegy harmincan vettek részt, családtagok és barátok. A Hollandiai Magyar Szövetség nevében Urbán Ákos a szervezet elnöke és Korcsma István a Hollandiai Magyar Katolikusok titkára vett végső búcsút. Közösségünk nevében pedig Tápai Katalin a Hágai Magyar Katolikusok elnöke nemzeti színű virágokból összeállított koszorút küldött a temetésre a hollandiai Magyar Katolikus Egyházközség nevében.

A gyászmisén az elhunytak közvetlen rokonai, családtagjai és legjobb barátai emlékeztek meg Editről és Egonról. Az elhunytak földi maradványait a szertartás után a Farkasréti temető családi kriptájában helyezték örök nyugalomra.

A három testvér - Komarnicki Egon, Gábor és Edit - szerető családban nőttek fel, édesapjuk jogtanácsos volt. Egon az elsőszülött 1920-ban, majd Gábor 1922-ben végül Edit 1929-ben született. A gondtalan gyermekkort az édesanya korai halála törte meg (1942-ben hunyt el), majd a történelem vihara szakította szét a családot.

A legfiatalabb testvér Edit a Sacre Coeur apácázárdában

végezte iskolai tanulmányait. A második világháború után az édesapát kitelepítették az apácarendeket pedig bezáratták, Edit édesapjával együtt vállalta a kitelepítés sokszor emberfeletti megpróbáltatásait. Jelentkezett az egyetemre, felvételt is nyert, de politikai okokból nem engedték meg hogy megkezdje tanulmányait. Így kénytelen volt mindenféle munkát elvállalni a megélhetéshez. Később, a diktatúra enyhülésével javult a helyzete. Edit hosszú élete során a Caritas szervezet keretében segítette a szegényeket, számukra élelmiszer és ruha adományokat biztosított, valamint lelki támogatásban is részesítette őket.

Gábor a középső testvér már több, mint húsz évvel ezelőtt meghalt. Egon, a legidősebb testvér, a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem jog- és államtudományi fakultásán végezte tanulmányait, majd a világháború után jogászként kezdett dolgozni és megnősült. Az 1956-os forradalom után Magyarországot elhagyva feleségével Hollandiában telepedett le, mivel itt élt feleségének bátyja, aki segített számukra új életet kezdeni. Hollandia Brabant nevű tartományában telepedtek le, Egon pedig a Philips nagyvállalatnál, mint vállalati jogtanácsos helyezkedett el és tevékenykedett nyugdíjazásáig.

Egon a hollandiai katolikus közösség oszlopos tagjaként évtizedeken keresztül vett részt a Hollandiai Katolikus Magyarok Egyházközségi Tanácsának munkájában, 1980-ban titkári feladatkörben és 1998-ban a hágai egyházközség elnökeként.

Ezen kívül a nemzetközi Pax Romana nemzetközi katolikus értelmiségi szervezetben dolgozott évtizedeken keresztül önkéntesként a magyar tagozat (KMÉM) képviselőjeként. A szervezet vezetőségi tagja 1968-tól 1998-ig, közben 1983-85 években alelnök. A szervezet összejövetelén 1976 márciusában előadást tartott Maarsen-ben „Ember és munka viszonya keresztény szemszögből” címmel. Munkabírása, nyelvtudása (angol, német, francia) nélkülözhetetlen volt tevékenységében a különböző országokkal való együttműködés során.

2014. augusztusában, (94 éves korában!) a vianeni Szent István napi ünnepség keretében „Szent István mai jelentőségéről” címmel érdekes előadást tartott. Anyanyelvét mindvégig sikerült megőriznie szóban és írásban is, amely csak keveseknek sikerül idegen nyelvkörnyezetben olyan szinten, ahogyan ő tette. -- Az örök világhosszág fényeskedjék neki! Emlékét soha el nem múló szeretettel megőrizzük. „Helyed a templomban üresen marad...”

Korcsma István

Nickl Károly bensőséges megemlékezése Dr. Komarnicki Egonról

Rendkívül szép korban, 103. életévében adta vissza tartalmas életét Teremtőjének, távol szülőföldjétől, Magyarországtól.

Az 1956-os események nyomán jött Hollandiába, feleségének, Erzsébetnek nijmegeni, rokoni ismeretsége nyomán.

Nem volt már diák akkor, évtizedes hazai munkaviszony állt mögötte, de nem végzettségének megfelelően. Jogi egyetemet végzett. Mint jogász keresett munkát Hollandiában és talált is az eindhoveni Philips műveknél a szabadalmi osztályon.

E sorok írója őt korábban nem ismerte és csak éppen a Philipsnél találkoztunk először, ahol magam is csak akkor szerződtem le. Barátságunk gyorsan fejlődött, már csak azért is, mert Eindhovenben nagyon kevés magyar élt és örültünk egymásnak. Sokat jelentett Egonnak, hogy vele volt felesége Erzsébet, aki már akkor nagyon vigyázott férjére. Ez volt Egon hosszú

életének első szakasza. Erzsébet szerette a kultúrát, de azonkívül a látnivalókat is. Ekkor mentek egyszer kettesben egy távolkeleti körútra.

Erzsébet aránylag korán halt meg. Egonnak ettől fogva egyedül kellett helytállni az életében. Erzsébetet otthon temették el a Farkasréti temetőben a családi kriptában saját és rokonaik nyughelyére. Oda temették el most őt is Edit húgával együtt.

Mint fent már írtam, fiatal korunkban nem volt közös múltunk, de egy forrásunk közös volt: mindkettőnk hitét, világnézetét a cisztercita szerzetesatyák alapozták meg diákkorunkban, Egonnak Budapesten nekem Egerben.

Hívókatolikus életvitelünk nem volt országhatárhoz kötve, akárcsak sok más 1956-ban Nyugatra kényszerült magyar esetében sem. Kerestük egymást, de a magyar papokat is, akik mai napig szolgálják a magyarokat.

A Hollandiában magyar szolgálatot vállaló papok sora hosszú. A II. világháború után először ft Mihályi Gilbert, majd Radányi Rókus, Horváth Kálmán, és a már Hollandiában jezsuita szerzetessé szentelt t.k. Matyasovich Henrik és Molnár Miklós atyák. Utóbbiak idején érkeztek Egonék Hollandiába. Amint a letelepedések megtörténtek, kezdett formát ölteni itt is az egyházközségi élet és megalakult a *Hollandiai Magyar Egyházközségi Tanács*, melyben Egon hamarosan szerepet vállalt. (A szervezet később bejegyzésre került mint egyesület, nevekkel, alapszabállyal a Kereskedelmi Kamaránál („Kamer van Koophandel”).

Egy idő után magam kaptam a megtisztelő feladatot a vezetésre, ami után már rendszeres hírlevelek születtek az interneten. Tápai Katalin, férje Frits van Gaans, Leo Elshout, Korcsma István és Dencz Zsuzsa lelkes egyházközségi munkája ennek a folytatása, karöltve a belgiumi Havas István lelkészünkkel, vagy vendéglelkészeinkkel, mint Mustó Péter atya Dobogókőről, Szócs Csaba atya Szászfenesről illetve Molnár-Gál Béla állandó diakónus Edelényből. Örülünk, hogy ez lehetséges!

Egon közben már régen szervezte Hollandiában a katolikus “Pax Romana” nemzetközi egyesület magyar leszármazottját (MIEC - [Mouvement International des Etudiants Catholique](#)). Az elején sok diákkorú magyar élt az országban (Polgár Kornél, Schannen Oszkár, Táborszky Ottó, Németh Sándor és sokan mások) a találkozók bérelt helyiségekben történtek (pl. a Vianeni Magyar Otthonban) komoly, meghívott előadókkal.

Később a tagok, amint lediplomáztak, maguk vállaltak etikai, vallási témát és abból előadást. Egon közben részt vett a nemzetközi Pax Romana találkozókön is és ott képviselte a hollandiai magyarokat. Az élet viszont egyszer véget ér, hamarabb mint gondolnánk és közben a tartalmas pályafutás, aktív élet után több Pax Romana tagnak is jelentkeznie kellett a Teremtőnél.

Az aktívak kevesebben lettek és a legtöbben nyugalmazottak. Egon ötlete volt, hogy ezután kisebb létszámmal, de családoknál gyűljünk össze és így alakult meg a "Mini Pax Romana". Sok évig gyűltünk össze családi körben, míg egészségünk és megszűnt mobilitásunk véget nem vetett ennek. A Hága és több körzet környéke magyarjainak megadatott a rendszeres magyar szentmise. **Egon még ott volt a 2022 novemberi szentmisén a hágai Mária Szeplőtelen Szíve templomban (Marlotkerk). Találkozunk a Jó Istennél! .n.k.**

GYÁSZ: XVI. BENEDEK PÁPA EMLÉKEZETE

Az igazság munkatársa: XVI. Benedek pápa élete

Joseph Aloisius Ratzinger a felső-bajorországi Marktl am Innben, a Passau Egyházmegye területén született 1927. április 16-án mélyen vallásos, a nemzetiszocialista rendszerrel szemben ellenszenvvel viseltető családban. Édesapja a csendőrség tisztje volt, régi bajor földműves családból származott.

Kamaszéveit a Salzburghoz közeli Traunsteinben töltötte, 14 évesen a hatályos törvények értelmében be kellett lépnie a náci ifjúsági szervezetbe, a Hitlerjugendbe. Tizenhat évesen besorozták a léghárítókhoz, egy ideig Magyarországon is állomásozott, a második világháború végén dezertált. Rövid hadifogság után, 1945 végén Georg bátyjával a traunsteini papi szeminárium hallgatói lettek. 1946-tól 1951-ig filozófiát és teológiát tanult a Münchener Egyetemen és a Freisingi Filozófiai és Teológiai Főiskolán.

Testvérével együtt 1951. június 29-én szentelték pappá, két évvel később disszertációjával teológiai doktorátusi címet szerzett, 1957-ben habilitált. Felszentelése után megkezdte tanári tevékenységét is. 1951-ben München-Moosachban volt kisegítő lelkipásztor, majd 1951-52-ben München-Bogenhausenben káplán. 1952-től 1954-ig a Freisingi Szemináriumban volt tanár. 1954-től 1957-ig a Freisingi Filozófiai és Teológiai Főiskolán a dogmatikus és a fundamentális teológia docense, majd ugyanitt 1958-59-ben rendkívüli egyetemi tanár. 1959-től 1963-ig a fundamentális teológia egyetemi tanára Bonnban. 1962 és 1965 között a II Vatikáni Zsinat teológiai szakértőjeként, peritusaként tevékenykedett. 1963 és 1966 között a dogmatika és a dogmatörténet professzora a Münsteri Egyetemen, majd ugyanezeket a tárgyakat tanította 1966-tól 1969-ig a Tübingeni Egyetemen és 1969-től 1977-ig a Regensburgi Egyetemen, ahol 1976-77-ben az egyetem rektorhelyettese volt.

1962 és 1965 között a kölni érsek teológiai tanácsadójaként részt vett a katolikus egyházat megújító II. Vatikáni Zsinaton, 1972-ben egyik alapítója volt a befolyásos Communio teológiai folyóiratnak.

Ekkor még a reformerek közé számított, de nézetei – jóllehet a zsinat tanításai mellett mindig kitartott – egyre konzervatívabbá váltak.

VI. Pál pápa 1977. március 25-én münchen-freisingi érsekké és ugyanezen év június 27-én bíborossá nevezte ki.

1981-ben az azóta szentté avatott II. János Pál pápa az egyházi tanítóhivatal, a vatikáni Hittani Doktrínák Szent Kongregációjának prefektusává nevezte ki, s 24 éven át ő vezette az egyik legbefolyásosabb vatikáni szervezetet. Ezzel egyidejűleg elnöke volt a Nemzetközi Teológiai Tanácsnak és a Pápai Bibliikus Tanácsnak is. 1986 és 1992 között a Katolikus Egyház Katekizmusát összeállító pápai bizottság elnöki teendőit is ellátta. 1998. május 21-én a budapesti Szent István Társulat Stephanus-díjjal tüntette ki. 2002-ben választották meg a bíborosi kollégium dékánjává.

Ő terjesztette II. János Pál elé a több mint 900 oldalas Új katekizmust. 2004-ben szintén az ő vezetésével készült el az egyszerű és világos formában megfogalmazott hittani összefoglaló, az Új katekizmus mindössze 150 oldalas rövidítése.

1982-ben lemondott a müncheni érsekségről, 1993-ban Velletri-Segni bíboros-érseke lett. 2002-ben, 75.

életéve betöltése után az egyházból értelmében be kellett nyújtania lemondási kérelmét, ám II. János Pál pápa hivatalában tartotta egyik legfőbb tanácsadóját. Ratzinger bíborost abban az évben megválasztották a bíborosok dékánjának, így a katolikus egyházi hierarchia második emberévé lépett elő, és ő lett felelős a pápaválasztás levezetéséért is.

Forrás: magyarnemzet.hu

XVI. Benedek, az Isten arcát kereső pápa – ma 2023 január 5-én temetik a nyugalmazott egyházfőt

Élj úgy, hogy minden ember, akárhonnán jön is, befogadó és szerető szívre találjon benned – tanította a ma utolsó útjára kísért XVI. Benedek pápa. A XX. század legnagyobb egyháztudósaként szent Péter trónjára ülő egyházfő haláláig kitartott nagy elődje, szent II. János Pál pápa dogmatikai irányvonala mellett. Elhíresült mondása: “Ha engedünk Krisztus szeretetének, hogy megváltoztassa a szívünket, akkor az egész világot meg tudjuk változtatni. A hiteles boldogságnak ez a titka.”

A tájékoztatás szerint Novák Katalint és férjét, valamint Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettest a Szent Péter téren tartott szertartás előtt fogadta Ferenc pápa.

Forrás: hirado.hu - XVI Benedek - Fotó: famigliacristiana.it

A szertartást, „mely az egyszerűség jegyében zajlik majd, Ferenc pápa vezeti” – tette hozzá.

XVI. Benedek nyugalmazott pápa 95 éves korában szombaton 9 óra 34 perckor hunyt el a vatikáni Mater Ecclesiae (Egyház Anyja) kolostorban. 2005 és 2013 között volt a római katolikus egyház feje – jelentette be a Vatikán.

A szombat délben a Szentszék sajtótermében tartott sajtótájékoztatón a szóvivő bejelentette, hogy a temetési szertartás csütörtökön 9.30 órakor kezdődik a Szent Péter téren, „a nyugalmazott pápa kérésének megfelelően az egyszerűség jegyében”.

Joseph Ratzinger szerdán, a délutáni szentmise végén, lakóhelyén, a Mater Ecclesiae kolostorban részesült a betegek kenetében felszentelt laikus nők jelenlétében, akik utolsó éveiben segítségére voltak – közölte Bruni.

XVI. Benedek földi maradványait január 2-ától a Szent Péter-bazilikában helyezik el, hogy a hívők végső búcsút vehessenek tőle.

Szombat este 17 órakor Ferenc pápa vezetésével kezdődik a hagyományos év végi Te Deum istentisztelet, mely a hivatalban lévő pápa első nyilvános megjelenése lesz elődje halálának bejelentése óta.

Forrás: hirado.hu

Tíz érdekesség, amit tudni kell az elhunyt egyházfőről

A **Katolikus.ma** csokorba szedett néhány különleges történetet az emeritus pápáról.

II. János Pál halála után a bíborosi konklávé a 2005. április 18-19-i, alig 26 órás – az egyháztörténet egyik legrövidebb – tanácskozása után Joseph Ratzingert választotta meg a 265. pápává. Az új egyházfő, aki 1730 óta a legidősebben, 78 évesen ülhetett Szent Péter trónjára, az első világháború alatt regnáló XV. Benedek után választotta a XVI. Benedek nevet. Személyében nyolcadik alkalommal, s 480 év után került ismét német a katolikus egyház élére, és a pápák avignoni fogsága óta először fordult elő, hogy egymás után kétszer választottak nem olasz pápát.

Pápai jelmondata a „**Cooperatores veritatis**”, azaz „Az igazság munkatársai” (3Jn 1,8) volt.

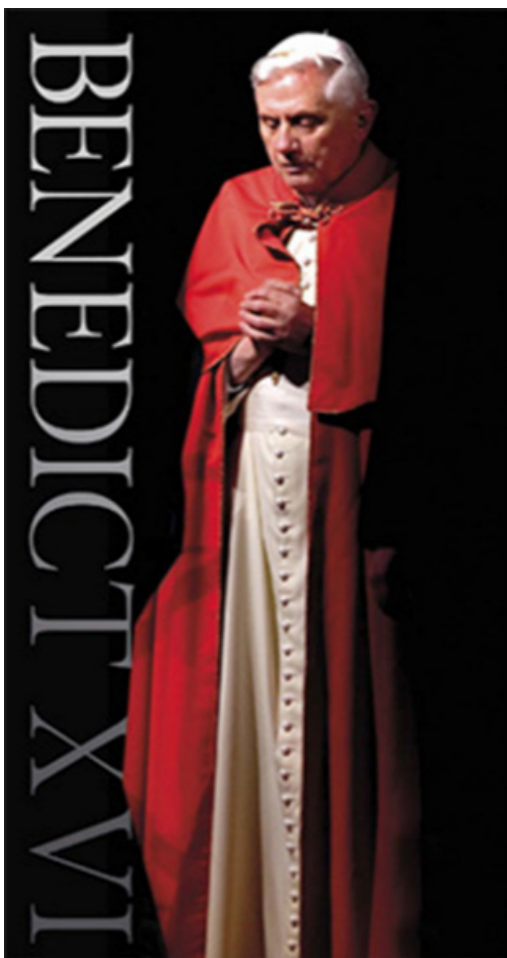
Bár sokan konzervatív fordulatot vártak, a pápa inkább fontolva haladó reformernek bizonyult. Tisztában volt azzal, hogy a katolikus egyháznak meg kell birkóznia a szekularizálódó világ kihívásaival, de úgy kell megreformálnia önmagát, hogy megőrizze identitását, évezredek hagyományait és értékeit. Elődjéhez hasonlóan elutasította az abortuszt, a mesterséges születésszabályozást és az eutanáziát, ellenezte az egynemű párok együttélésének törvényesítését, a nők pappá szentelését és a cölibátus eltörlését.

Pápai hivatala során megjelent három enciklikája: Deus Caritas est (2005), Spe salvi (2007), Caritas in

veritate (2009), közel ötven apostoli konstitúciója, négy apostoli buzdítása és számos egyéb írása, közülük kiemelendő a Názáreti Jézusról szóló trilógia. Teológiai köteteinek, tanulmányainak éppoly terjedelmes a listája, mint különböző egyetemektől kapott elismeréseinek, díszdoktori kitüntetései sora. Nem hivatali, hanem személyes tekintélye és világos előadásmódja tette, hogy előadásai zsúfolt előadótermek előtt hangzottak el, könyvei pedig nagy példányszámban érdekelték az embereket. Magyar nyelven közel negyven munkája jelent meg.

Az idős pápa 2013. február 11-én jelentette be, hogy a hónap végén lemond tisztségéről, döntését azzal indokolta, hogy elfáradt, nem bírja tovább a hivatal ellátásával járó terheket. Ezt megelőzően utóljára 1415-ben XII. Gergely pápa mondott le, a nagy nyugati egyházszakadás megszüntetése érdekében. Az immár nyugalmazott (emeritus) pápa utódja, Ferenc pápa megválasztását követően a vatikáni Mater Ecclesiae-kolostorba költözött. Vatikáni lakóhelyét utóljára 2020 júniusában hagyta el, hogy Bajorországban meglátogassa haldokló fivérét, ekkor mutatkozott utóljára a nyilvánosság előtt.

A rendkívül művelt, kedvtelésből legszívesebben Bachot és Mozartot zongorázó nyugalmazott pápa hat nyelven beszélt, további négyen olvasott és értett, a Vatikánban 2015-ben avatták fel a tiszteletére létrehozott, az általa írt vagy róla szóló könyveknek szentelt tudományos könyvtárat.

Lelki végrendeletem

Amikor életemnek ezen a kései óráján visszatekintek azokra az évtizedekre, amelyeken végigvándoroltam, először azt látom, mennyi okom van hálát adni. Mindenekelőtt magának Istennek, minden jó ajándék adományozójának adok hálát, aki életet adott nekem, és mindenféle zavaros időszakon átvezetett; aki mindig megtartott, amikor kezdtem elesni, s aki újból és újból visszaadta arcom fényességét.

Visszatekintve látom és megértem, hogy ennek az útnak a sötét és nehéz szakaszai is üdvösségemet szolgálták, és hogy ő pontosan ekképpen jól vezetett engem.

Köszönetet mondok szüleimnek, akik nehéz időkben életet adtak nekem, és nagy lemondások árán, szeretetükkel csodálatos otthont készítettek számomra, mely a mai napig tündöklő fényvel ragyogja be minden napomat. Apám tisztánlátó hite megtanított bennünket, testvéreket, hinni, és mint útjelző szilárdan állt összes tudományos ismeretem közepette; édesanyám szívből fakadó istenhite és nagy jósága olyan örökség, amelyért nem tudok eléggé hálás lenni. Nővérem évtizedeken át önzetlenül és odaadó gondoskodással szolgált engem; a bátyám mindig egyengette az utat előttem világos véleményeivel, erős elszántságával és szíve derűjével; e nélkül a mindig újbóli előttem járás és mellettem haladás nélkül nem tudtam volna megtalálni a helyes utat.

Szívből köszönöm Istennek azt a sok barátot, férfiakat és nőket, akiket újból és újból mellém állított; a munkatársakat utam minden szakaszában; a tanárokat és a diákokat, akiket nekem adott.

Hálásan bízom mindannyiukat az ő jóságára. És szeretnék köszönetet mondani az Úrnak az Alpok bajor előhegységében lévő gyönyörű szülőföldemért, amelyen keresztül újra és újra magának a Teremtőnek a ragyogását láthattam. Köszönöm a szülőföldemen élő embereknek, hogy mindig megélhettem náluk a hit szépségét. Imádkozom, hogy hazánk a hit országa maradjon, és kérlek Benneteket, kedves honfitársaim, ne hagyjátok, hogy elfordítsanak benneteket a hittől. Végül köszönetet mondok Istennek mindazért a szépségért, amit megtapasztalhattam utam különböző állomásain, de különösen Rómában és Olaszországban, mely második hazám lett.

Mindazoktól, akiket bármilyen módon megbántottam, szívből bocsánatot kérek.

Amit korábban honfitársaimnak mondtam, most mindazoknak mondom, akiket az Egyházban

szolgálatomra bíztak: Álljatok szilárdan a hitben! Ne hagyjátok magatokat összezavarni! Gyakran úgy tűnik, mintha a tudomány – egyrészt a természettudományok, másrészt a történeti kutatás (különösen a Szentírás-magyarázat) – olyan megdönthetetlen felismerésekkel szolgálna, amelyek ellentétesek a katolikus hittel. Hosszú idő óta szemtanúja voltam a természettudomány változásainak, és láthattam, hogyan omlanak le a hittel szembeni látszólagos bizonyosságok, és hogy nem tudománynak, hanem csak látszólag a tudományhoz tartozó filozófiai értelmezéseknek bizonyulnak; ahogyan persze azt is, hogy a hit a természettudományokkal folytatott párbeszédben megtanulta jobban megérteni állításainak határait és így önnön sajátos valóságát is. Hatvan éve kísérem a teológia, különösen a biblikus tudományok útját, és azt láttam, hogy a nemzedékek lecserélődésével megingathatatlannak tűnő tézisek összeomlottak, merő hipotéziseknek bizonyultak: a liberális nemzedék (Harnack, Jülicher stb.), az egzisztencialista nemzedék (Bultmann stb.), a marxista nemzedék. Láttam és látom, ahogyan a hipotézisek kuszaságából újra és újra előtárult és előtárul a hit értelmessége.

XVI. Benedek pápa

Jézus Krisztus valóban az út, az igazság és az élet – és az Egyház, minden hiányosságával együtt, valóban az ő teste.

Végül alázattal kérem: imádkozzatok értem, hogy az Úr minden bűnöm és hiányosságom ellenére befogadjon örök országába! Mindazokért, akiket az Úr rám bízott, nap mint nap szívem mélyéből imádkozom.

2006. augusztus 29.

Fordította: Tözsér Endre SP - Forrás: magyarkurir.hu

DURAY MIKLÓS EMLÉKEZETE

Elhunyt Duray Miklós, a felvidéki magyar közösség meghatározó alakja

Hosszan tartó, méltósággal viselt súlyos betegség után 77 éves korában elhunyt Duray Miklós felvidéki magyar politikus, közíró, egyetemi tanár, Esterházy János óta a felvidéki magyar közösség és politikai élet legnagyobb formátumú, meghatározó alakja – tudatta pénteken a Krónikával a Szövetség a Közös Célokért és a Felvidék.ma portál.

Fotó: Duray.sk

Duray Miklós 1945. július 18-án született Losoncon. Ahogy maga is gyakran emlegette, valódi „európai származék”: apai ágon három különböző gyökérből ered. 1963–1971 között végezte egyetemi tanulmányait a pozsonyi Komensky (Comenius) Egyetem Természettudományi Karán, geológia szakon. 1964-től aktív közéleti, politikai tevékenységet folytat a hivatalos hatalomtól független csehszlovákiai magyar ifjúsági szervezésekben. 1990-től hivatásos politikus: pártalapító, parlamenti képviselő.

Érdeklődési területe a magyar nemzetpolitika és nemzetstratégia. 1990–1992 között parlamenti képviselő Csehszlovákia államszövetségi parlamentjében, a Szövetségi Gyűlésben; parlamenti mandátuma Csehszlovákia megszűnésével véget ér. 1994–2010 között parlamenti képviselő a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában. Az önkormányzati és közigazgatási, majd az emberjogi és kisebbségi bizottság tagja. 2010-ben befejezte aktív politikusi pályafutását, és tanítani kezdett a Nyugat-magyarországi Egyetem Benedek Elek Karán, Sopronban. Előadásainak fő témája a nemzetpolitika és a nemzetstratégia, valamint az államhatárokkal

szétdarabolt magyar nemzet fejlődési (szétfelődési) folyamata.

1997-ben elsőként fogalmazza meg, hogy törvénnyel kell rendezni az elszakított magyar nemzetrészek magyarországi jogállását. 1999-ben a Magyar Köztársasággal szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény (státustörvény) első kezdeményezője. Tőle származik a magyarigazolvány-rendszer alapötlete; a törvény elfogadása után az 1-es sorszámú magyarigazolvány birtokosa.

„Aki ismerte őt, tudja, nem túlzás azt mondani: az a típusú ember volt, aki egy nap alatt legalább kettőt élt. Ritkán lehetett őt otthon találni, tétlenül pedig soha. Ismerősei, s azok, akiket barátságával tüntetett ki, számíthattak a néha egészen képtelen időpontokban érkező telefonhívásokra, melyek mindig izgalmas és tanulságos beszélgetést jelentettek, kezdve a kőkemény aktuálpolitikától a nemzetpolitikán-nemzetstratégián át a világ ügyes-bajos dolgaiig. Beszélt, írt, tanított, rendszert váltott, az élen állt, amikor ez akár életveszélyes is lehetett, de tudott háttérbe is vonulni, ha ezt kívánta meg tőle a közösség érdeke” – olvasható A Szövetség a Közös Célokért méltatásában.

Duray Miklós egész életében a felvidéki magyarságért fáradozott.

Felsorolni is hosszú lenne, mi mindent tett közösségünkért már egészen fiatal korától. Az átkos rendszerben üldöztetésben is része volt. A rendszerváltozást követően aktív politikussá vált, az Együttélés politikai mozgalom megalapítója, parlamenti képviselő. Számos publikáció és könyv szerzője.

Forrás: kronikaonline.ro

A jeles felvidéki magyar közéleti személyiség és politikus 2010-ben vonult vissza az aktív politizálástól.

Hosszan tartó, súlyos betegség után életének 77. évében meghalt Duray Miklós, az egyik legismertebb szlovákiai magyar politikus, író és egyetemi tanár, eredeti foglalkozását tekintve geológus, írja a Paraméter alapján a 444.hu.

A rendszerváltás előtt évtizedeken keresztül bírálta a csehszlovák kommunista hatalmat. Az 1968-as prágai tavasz után éveken keresztül nem hallathatta hangját közéleti kérdésekben, a publikálást is megtiltották neki. Később fellépett a szlovákiai magyar kisebbséget sújtó asszimilációs intézkedések ellen. A hatóságok

folyamatosan zaklatták, 1982-ben az államrend felforgatása vádjával vizsgálati fogságban volt.

Részt vett a csehszlovákiai ellenzék legjelentősebb szervezete, a Charta 77 szövegírói testületének munkájában. Egy ideig az SZDSZ elődjének, a Szabad Kezdeményezések Hálózatának volt a tagja, de az MDF rendezvényein is felszólt.

1990-től 1998-ig vezette az Együttélés Politikai Mozgalmat, majd két másik szlovákiai magyar párttal egyesülve létrejött a Magyar Koalíció Pártja. 1990-től 2010-ig folyamatosan tagja volt az első években a csehszlovákiai, majd a szlovákiai parlamentnek. 2010-ben visszavonult a politizálástól, a Soproni Egyetemen politológiát oktatott.

Forrás: maszol.ro

Elhunyt Duray Miklós felvidéki magyar politikus

Életének 77. évében hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt Duray Miklós felvidéki magyar politikus, közíró, egyetemi tanár, a felvidéki magyar közösség és politikai élet egyik legnagyobb formátumú, meghatározó alakja – [irta a Felvidék.ma](http://irta.aFelvidek.ma). A lap szerint Duray Miklós halálával a Felvidék az egyik legmeghatározóbb „oszlopát” veszítette el.

Aki ismerte őt, tudja, nem túlzás azt mondani: az a típusú ember volt, aki egy nap alatt legalább kettőt élt. Ritkán lehetett őt otthon találni, tétlenül pedig soha – írta a lap.

Majd mint folytatta: „Ismerősei, s azok, akiket barátságával tüntetett ki, számíthattak a néha egészen képtelen időpontokban érkező telefonhívásokra, melyek mindig izgalmas és tanulságos beszélgetést jelentettek, kezdve a kőkemény aktuálpolitikától a nemzetpolitikán-nemzetstratégián át a világ ügyes-bajos dolgaiig. Beszélt, írt, tanított, rendszert váltott, az élen állt, amikor ez akár életveszélyes is lehetett, de tudott háttérbe is vonulni, ha ezt kívánta meg tőle a közösség érdeke.”

Duray Miklós 1965-től fogva aktívan politizált. Bár tanulmányait a prágai tavasz eseményei megszakították, 1971-ben szerzett geológusdiplomát, majd doktori címet 1977-ben.

Már diákkorától aktív közéleti szerepet vállalt – [emlekeztetett az Új Szó](http://emlekeztetett.azUjSzó) magyar nyelvű szlovákiai napilap –, elnöke volt a pozsonyi József Attila Ifjúsági Klubnak, csatlakozott a Charta '77 aláíróihoz (akik

az emberi jogok csehszlovákiai megsértése ellen tiltakoztak, aláíróit a kommunista hatalom üldözte – a szerk.) megszervezte az illegális Csehszlovákiai Magyar Kisebbség Jogvédő Bizottságát (amely keretében tiltakoztak a szlovákiai magyar oktatás leépítése ellen). 1990-ben megalapította az Együttélés Politikai Mozgalmat, később pedig az MKP (Magyar Közösség Pártja) elnöke lett.

Az első csehszlovák demokratikus parlamenti választáson 1990 májusában, szlovákiai viszonylatban a második legnagyobb támogatottságot élvező politikus volt. 1992-ben újra megválasztották, 1994-től 2010-ig a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában volt képviselő. A Magyar Koalíció parlamenti frakciójának elnöke volt 1994-től 1996-ig.

Duray Miklós 1998-ban a Magyar Állandó Értekezlet alapötletének megfogalmazója, létrehozásának egyik kezdeményezője volt.

Emellett tőle származik a magyarigazolvány-rendszer alapötlete is. A törvény elfogadása után az 1-es sorszámú magyarigazolvány birtokosa lett.

Duray Miklós több díjat és kitüntetést is kapott, így többek között a Bethlen Gábor-díjat (1988); a Magyar Köztársaság Aranyérmét (2000); a Magyar Köztársasági Érdemrend nagykeresztjét (2001) és a Szent István-díjat (2003).

Forrás: magyarnemzet.hu

DURAY MIKLÓS EMLÉKÉRE

<https://www.youtube.com/watch?v=Jlc2d7ZSK3s>

Elhunyt Duray Miklós

Mély megrendüléssel és fájdalommal tudatjuk, hogy 2022. december 30-án, életének 77. évében hosszan tartó, méltósággal viselt súlyos betegség után elhunyt Duray Miklós felvidéki magyar politikus, közíró, egyetemi tanár, Esterházy János óta a felvidéki magyar közösség és politikai élet legnagyobb formátumú, meghatározó alakja...

Duray Miklós 1945. július 18-án született Losoncon. Ahogy maga is gyakran emlegette, valódi „európai származék”: apai ágon három különböző gyökérből ered. A család Duray ága francia hugenotta származék. A női ág részben Welser német nagypolgári származék (Welser Philiphine II. Habsburg Ferdinánd főherceg hitvese volt), valamint Wertheimer német-zsidó eredetű gyökér (Wertheimer Samuel

Magyarország rabbija volt).

Anyai ágon két gyökér követhető nyomon. Az egyik német. A 18. század végén telepedtek le Nógrád vármegyében, üvegfüvő mesterként. A másik ág szlovák. Az anyai nagyapa Túróc vármegyéből Nógrádba költözött lakatos szakember, aki a budapesti ipari áru-mintavásárokon számos elismerést nyert.

Felesége, a matematikus-informatikus dr. Szabó Zsuzsanna szintén 1945-ben született, Léván. 1973 óta voltak házасok, Zsuzsanna asszony 2018-ban bekövetkezett haláláig. Egyetlen fiuk Áron Bálint, 1989-ben született a Pennsylvania (USA) állambeli Indianában.

Aki ismerte őt, tudja, nem túlzás azt mondani: az a típusú ember volt, aki egy nap alatt legalább kettőt élt. Ritkán lehetett őt otthon találni, tétlenül pedig soha. Ismerősei, s azok, akiket barátságával tüntetett ki, számíthattak a néha egészen képtelen időpontokban érkező telefonhívásokra, melyek mindig izgalmas és tanulságos beszélgetést jelentettek, kezdve a kőkemény aktuálpolitikától a nemzetpolitikán-nemzetstratégián át a világ ügyes-bajos dolgaiig. Beszélt, írt, tanított, rendszert váltott, az élen állt, amikor ez akár életveszélyes is lehetett, de tudott háttérbe is vonulni, ha ezt kívánta meg tőle a közösség érdeke.

A gyász és fájdalom pillanataiban nehéz bármit is leírni, egy ilyen hatalmas életút hiánytalan összegzése pedig teljesen lehetetlen. Az alábbiakban csak pontokba szedve, fájdalommal elteve mutatunk rá, ki is volt az az „oszlop”, aki ma Felvidék alól kidőlt...

Emlékét örökké megőrizzük, szellemi hagyatékát pedig a tőlünk telhető módon ápoljuk és tovább viszzük.

Dr. Békefy Lajos: A Szövetség a Közös Célokért és a Felvidék.ma munkatársai

Duray Miklós életútja

1951–1959: a magyar tanítási nyelvű általános iskola (hivatalos elnevezés szerint: nyolcéves alapiskola) diákja, Losoncon.

1962-ben érettségizik a füleki magyar gimnáziumban (hivatalos elnevezés szerint: tizenegy éves középiskolában). Az iskola ifjúsági szervezetének elnöke, a színjátszó kör tagja, az iskola irodalmi szakkörének vezetője.

1962–1963: érettségi után egyetemen szeretné folytatni tanulmányait. Régészetre, második válasz-

tásként néprajzra jelentkezik – sikertelenül. Származása miatt nem veszik fel autójavító ipari tanulónak sem. Rakodómunkásként dolgozik a Technomat vasnagykereskedési állami vállalat losonci raktárában.

1963 nyarán, mivel betöltötte 18. életévét, felveszik tagként a Csemadokba.

1963–1971 egyetemi tanulmányok a pozsonyi Komenský (Comenius) Egyetem Természettudományi Karán, geológia szakon.

1964-től aktív közéleti, politikai tevékenységet folytat a hivatalos hatalomtól független csehszlovákiai magyar ifjúsági szerveződésekben.

1965: egy magas-tátrai téli hegyi túrán vírusos májgyulladást kap, ami derékba töri aktív természetjárói, barlangászai, hegymászói és sziklamászói pályafutását. Egy évre meg kell szakítania egyetemi tanulmányait.

1967 nyarán munkásként dolgozik a Losonc melletti Pinc község mezőgazdasági üzemében, ahol maradandó térdsérüléses munkahelyi balesetet szenved.

1968–1969 közéleti tevékenysége miatt (prágai tavasz) egy évre megszakítja egyetemi tanulmányait.

1969: január–április: a Csemadok pozsonyi titkára

1969: május–szeptember: a Magyar Ifjúság Központi Tanácsának titkára (1968 decemberétől a MISZ – a Magyar Ifjúsági Szövetség országos végrehajtó szervének vezetője)

1969–1971: befejezi egyetemi tanulmányait. A pozsonyi Komenský (Comenius) Egyetem Természettudományi Karán általános geológusi diplomát szerez.

1972–1973: tudományos segédkutató a pozsonyi Talajtani és Növénytáp Kutató Intézetben. Az altalajokban előforduló nyomelemeket vizsgálja polarográfias módszerrel. Ideiglenes kutatói státuszát megszüntetik. Munkaszerződését, akkor nem identifikálható külső nyomásra nem hosszabbítják meg.

1973–1977: a Szlovák Tudományos Akadémia Geológiai Intézete által felajánlott ösztöndíj keretében geo-ökológiai vizsgálatokkal, valamint a mélységi /kristályos/ kőzetek mállástermékeinek geokémiai vizsgálatával foglalkozik. Az 1968–1969-ben kifejtett közéleti tevékenysége miatt nem léphet tudományos kutatói pályára (nem kap engedélyt az ún. tudományok kandidátusi fokozatának – CSc. – megszerzésére).

1977: doktori vizsgát tesz geokémiából (a maradéktalajok altalajának geokémiai folyamatai és agyag-ásványi összetétele közötti összefüggések vizsgálatának tárgyában) a pozsonyi Komenský (Comenius) Egyetem Természettudományi Karán. Elnyeri a Természettudományok doktora (RNDr. – Rerum Naturarum Doctor) címet.

1978–1990: a Doprastav híd- és közútépítő állami vállalat műszaki tervezési igazgatóságának geológusa. Több szakmai opponenútúrán helyállt szakmunkát dolgozott ki, pl.

- Az alsó-kubini elterelő út tengelyének geológiai jellemzői,

-A Csacát elkerülő gyorsforgalmi út geotechnikai problémái,

-A Túrócszentmártont elkerülő út töltéseinek építéséhez szükséges anyagjövesztési gödrök megtervezése,

-A Zólyom–Besztercebánya közötti gyorsforgalmi út zólyomi szakaszán (a zólyomi Órhegy déli oldalán) a horgonypilléres támfal és az Ór-hegy déli oldalába vágott rézsű geotechnikai problémáinak elemzése geokémiai és ásványtani módszerrel,

- A Nagyszombat–Nyitra közötti gyorsforgalmi út nyitraújlaki (Báb-Kynek közötti) szakaszán épülő völgyhíd és a rávezető töltés geo-statikai problémái.

1988–1989: az Indiana University of Pennsylvania (USA) ösztöndíjas vendégtanára. Közélet-tudománnyal foglalkozik (politológia), számos tanulmánya jelenik meg az egyetemen.

Duray Miklós közéleti pályafutása

1990-től hivatásos politikus: pártalapító, parlamenti képviselő. Érdeklődési területe a magyar nemzetpolitika és nemzetstratégia.

1990–1992: parlamenti képviselő Csehszlovákia államszövetségi parlamentjében, a Szövetségi Gyűlésben. A környezetvédelmi bizottság tagja. Parlamenti mandátuma Csehszlovákia megszűnésével véget ér.

1994–2010: parlamenti képviselő a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában. Az önkormányzati és közigazgatási, majd az emberjogi és kisebbségi bizottság tagja.

2010: befejezi aktív politikusi pályafutását. Szeptembertől tanítani kezd a Nyugat-magyarországi Egye-

tem Benedek Elek Karán, Sopronban. Előadásainak fő témája a nemzetpolitika és a nemzetstratégia, valamint az államhatárokkal szét darabolt magyar nemzet fejlődési (szétfejlődési) folyamata.

2011: a Nyugat-magyarországi Egyetem címzetes egyetemi docense. Tantárgyát ettől kezdve „nemzetismeret” címen jegyzik. Meghívják óraadónak a Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Pedagógiai Karára is, Győrbe.

2012: az őszi szemesztertől a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen, Budapesten is megindul nemzetismereti tanfolyama.

Forrás: felvidek.ma

Közlemény: Duray Miklós, a külhoni kisebbségi jogvédelem és a magyar nemzetpolitika nagy alakja

„Boldogok, akik háborúságot szenvednek az igazságért, mert övék a mennyeknek országa” (Mt 5,10).

Az igazságért háborúságot szenvedők krisztusi sorsa jutott osztályrészül a minden élők útján eltávozó Duray Miklósnak. Elszenvedett megpróbáltatásainak fájdalmát azonban messze felülmúlja az igazságért vállalt „ama nemes harcának” boldogsága. Ajándékozzon neki örök üdvösséget az Úr a mennyek országában!

Hogyha valamely egzakt módszerrel mérni lehetne, hogy a hazától elszakított nemzetrészeink közül melyiknek jutott ki a legtöbb szenvedés, a hontalanság éveinek felvidéki népe méltán pályázhatna eme dicstelen babérra. A rendszerváltozás 1989-es esztendejében azonban nem az egymással versengő sorsos fájdalom, hanem a végre újból egymásra találó nemzeti közösségeink túlárado öröme és szeretete töltötte el lelkünket. Sorsukban osztozó testvéri érzésekkel ezt éltük át mindannyian: megérte hinnünk, cselekednünk; kiállásod és áldozatvállalásod nem volt hiábavaló, Miklós.

Abban a decemberben valóságos zarándokjárás indult Temesvárra, Erdély városaiba és falvaiba. A magyarországiak között ott voltak a sorban a délvidékiek, a felvidékiek, a kárpátaljaiak. Miként a valamikor bethlehemi pásztorok, azonképpen járultak a szabadító karácsony jászolbölcsőjéhez ajándékaikkal, hogy együtt dicsérjük az Urat. Az isteni kegyelem ajándékaikként ilyen módon testvériesült a Kárpát-medence egymástól hosszú ideig elidegenített magyarsága.

A román nacionálkommunista diktatúra sötét éveiben vakoskodva kémlítettük a láthatárt: akad-e már közülünk valaki, aki megtöri a jeget és a csendet, és kimondja végre a nemet a határon túli magyarokat sújtó, pusztító létünkben fenyegető, kegyetlen elnyomatásra? Ama kevesek között, akik erre vállalkoztak, Duray Miklós előttünk, az élen járt. Főbenjáró bűnéül rótták fel a magyar iskolák védelmében való felszólalását, hosszú évekre kiterjedő ellenzéki tevékenységét, míg nem az államrend felforgatásának vádjával, bírói ítélet nélkül börtönbe nem csukták. Jó volt tudni és látni, hogy a példájukkal elől járó lengyel ellenállókhoz hasonlóan, íme, a Felvidéken is akadt egy magyar disszidens népének védelmében, a csehszlovákiai kommunista rezsimmel szembe szállva, aki a prágai tavaszról is kiveszi részét.

Temesváron, egyik évfordulói beszédében ezekkel a szavakkal idézte fel korabeli meggyőződését: „Olyan politikai rendszerben élünk, ami gyökeres változásra, vagy inkább bukásra ítéltetett. (...) A kommunizmust reformálni nem, csak megdönteni/elbuktatni lehet.” Ugyanez volt érvényes a kisebbségi elnyomás viszonyai tekintetében. Nem volt már hova hátrálni, elértük a falat, melyet immár csak áttörni lehetett. Duray Miklós ennek a felismerésnek a tudatában válhatott utóbb nem csupán a felvidéki, hanem az egész Kárpát-medencei magyar kisebbség- és önvédelemnek az elhivatott képviselőjévé, a magyar nemzetpolitikának és nemzetstratégiának az avatott szakemberévé és élharcosává, akinek ezért az egész nemzet, különösképpen pedig a külhoni nemzetrészek elismeréssel tartoznak.

A '90-es évek elején Duray Miklós ebben a minőség-

ében járt egy erdélyi előadókörúton, személyes meghívásomra. Hasonlóképpen, 2004. december 3-án, Ágoston András társaságában együtt hívtuk ki egy televíziós vitára az akkori magyar miniszterelnököt, a kettős állampolgárság ügyében kitűzött, szomorú emlékü népszavazás előmozdítása céljából. Duray Miklós a határok fölötti nemzetegyesítés és a magyar

nemzeti önrendelkezés kiemelkedő harcosa volt, akit éppen ezért egész egyetemünk magyarságunk a magáénak vall, és akinek emléke előtt együtt adózunk.

Egyik legutóbbi interjújában érzékletes képét rajzolta meg „a felvidéki magyar közélet szétverése” hosszan tartó folyamatának. Élete és küzdelme nem volt „dicsőségmenet”, hanem sokkal inkább az igazságért és a magyarságért folytatott konok, következetes küzdelem. Neve, példája és emlékezete legyen figyelmeztető jel és igazodási pont jövődjét kereső felvidéki népe és külföldi testvérközösségei számára!

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács kegyelettel hajt zászlót Duray Miklós emlékére és folytatja örökségét.

Nagyvárad, 2023. január 2. Tőkés László, az EMNT elnöke

Hálával és tisztelettel

Fotó: Urbán Ákos archívuma

Urbán Ákos geodéta Pozsonyban diáktársa volt Duray Miklósnak. 1964 és 1969 között járt oda egyetemre. 1969-től Hollandiában él. 2014 óta a Hollandiai Magyar Szövetség elnöke s ebből kifolyólag résztvevője a Magyar Diaszpóra Tanácsnak. Az idején Szilvesztert Kassán töltötte. Így alkalmam volt vele Miklósról és diákéveiről elbeszélgetni.

Milyen volt a magyar diákélet Pozsonyban?

Nagyszerű! Minden szerdán összejöttünk a klubhelyiségben, amelyik korábban a szabadkőműves páholy volt. Mellette állt a Csemadok épülete.

Duray 1965–68 között a pozsonyi magyar főiskolások és egyetemisták József Attila Ifjúsági Klubjának (JAİK) elnöke volt. Ki mindenki járt oda?

Dráfi Mátyás, Boráros Imre, Brogyányi András, Ludik József, Kása Zoltán, Tallóczy Mátyás, Wurster Andor (belőle sebész lett), Sunyovszky Szil-

via, Vavrecky Géza, Sebők Zoltán (orvos lett), Szőcs Ferenc, Schuster Gyurka, Fülöp Béla, Horony Rudi, Líska Laci, Boros Kálmán, Gadus Gyuri, Gágyor Péter és későbbi felesége, Bilek Ildikó, valamint testvére Gábor, meg sokan mások. De a lányokról se feledkezzünk meg, mint Duka-Zólyomi Emese és Ildikó, vagy Kajla Juli (Zsüli). Nővérem, Béda is olykor megjelent; meg még többen.

A klubesteken szerdánként mi történt?

Vagy volt egy előadás, vagy csak beszélgettünk, söröztünk, örültünk egymásnak. Megbeszéltük a következő hét programját és megvitattuk a minket érdeklő dolgokat. Különös alkalmakat jelentettek az ünnepek. Március 15-én délután három órára kísértünk a ligetfalusi Petőfi-szoborhoz, elhangzott a Nemzeti Dal. Mindig bosszankodtunk, amikor Petőfi kardja hiányzott! Visszafelé megálltunk egy pohár italra az akkori Krym kávéházban. Este hétkor a klubban megkezdődött az ünnepi előadás. Erre mindig meleg szívvel emlékszem, ez volt számomra a méltó megemlékezés; az amszterdami Hungaria Klub 1929 régi tradíció szerint, magyar bállal ünnepli ezt az évfordulót. Sőt, amikor a Petőfi-szobrot átszállították a Medikus Kertbe, annak leleplezésére külön eljöttem Hollandiából.

Kik voltak a meghívottak?

Szepesi György sportriporter, Csoóri Sándor költő, vagy a Kolozsvárott élő Balogh Edgár, az egykori Sarló vezetője. De megfordult nálunk Tőzsér Árpád, Cselényi László költő és Dobos László író is.

Csupa legendás személy.

Jártak hozzánk az Ifjú Szivek tagjai is, mint Mácza Miska, Gadus Klári. Külön meg kell említenem a Nyári Ifjúsági Táborokat (NyIT), ahová nemcsak a klubunk tagjai jöttek. Jöttek az egyetemisták és barátok. Ennek keretében látogattuk meg Fábry Zoltánt Stószon, Szabó Gyula festőművészt Losoncon. Szerintem, akkor ismerkedett meg vele Haltenberger Kinga és lett később a felesége. Emlékezetes volt a körösi tábor, ahol a falunak kulturális műsort adtunk. A falusiak mindegyike saját borával kínálta a táborozókat, ami néhány személynek bonyodalmakat okozott. A pinci tábor Duray Éva és Miklós édesapjának hathatós segítségével valósult meg. Miklóst nagyszerű szervezőként ismertem meg. Hiszen már a meghívott vendég-előadók listája is erre utal.

Milyen embernek ismerted?

Nemzetileg elkötelezett, ambiciózus, közéleti szerepre tudatosan készülő emberként ismertem meg.

Egy időben közösen jártunk a diétás menzára, így külön alkalmunk volt sokat beszélgetni dolgainkról. Én szívesen barátkozom tőlem bölcsebb és tapasztaltabb emberekkel, akik közé Miklóst is számítottam.

Számomra meghatározó volt a pozsonyi diákélet magyarságom megélésében, amit a JAIK-nak, a NyIT-eknek – s a fentiekből világos -, Duray Miklósnak is köszönhetem.

Feleségét, Szabó Zsuzsát is ismertem, hiszen a pozsonyi református templomba jártunk. Mivel emigráltam, tizenhárom évig nem jöhett haza, de azután is 1990-ig csak Sebők Zoltán barátomtól értesültem Miklós sorsáról. 1990 tavaszán találkoztunk ismét Németországban, majd azután járt nálunk Hollandiában is. Az utóbbi időkben Sebők jóvoltából évente baráti társaságban folytattunk eszmecserét. De a Magyar Diaszpóra Tanács ülései alkalmával szintén többször találkoztunk. Így 2019 novemberében a Sándor-palotában Áder János köztársasági elnök méltatta Miklóst, mint példaképet, abból az alkalomból, hogy három évtizede zajlott a rendszerváltás. Ott is beszélgettünk.

Hálával és tisztelettel gondolok vissza a felvidéki magyarság érdekében folytatott tevékenységére! Emelje legyen áldott!

Forrás: felvidek.ma

KÁRPÁTALJA

Az új esztendő első napjai Kárpátalján teltek. Nemcsak múltak, valóban teltek - szívélyes találkozóakkal, őszinte beszélgetésekkel. Vittünk 300 darabot a Határtalan Segítség Alapítvány által gyűjtött cipősdobozokból és kb. 30 kg csokoládét óvodákba, gyerekotthonokba, és hoztuk magunkban a minden nehézséggel, áramszünettel, fűtés kimaradással, bizonytalansággal, szétszakítottsággal dacoló kitartás példaadását. Legyen végre vége az esztelen pusztításnak!

Szántó-Molnár Teca Szántó András és János Mester társaságában tartózkodik, itt: Beregszász, Zakarpats'Ka Oblast', Ukraine

Tiszakeresztúr, Mezővári, Bene, Borzsova, Rát, Badaló, Gát, Beregszász, Ungvár, Nagymuzsaly, Munkács, Felsőkerepec és a többi település, kívánjuk, hogy legyen béke és nyugalom nálatok!

#Rollingkids #határtalansegítség

Facebook, 2023 január 4

Kedves támogatóink, munkatársaink és partnereink!

A Magyar Unitárius Egyház keretében működő Gondviselés Segélyszervezet részéről ezúton is köszönetet nyilvánítunk mindazért a támogatásért, együttműködésért és munkáért, amivel hozzájárultak az idej szerzettszolgálati tevékenységeink megvalósulásához.

Működésünk szerteágazó szakterületeken zajlik; a különféle tevékenységeinkről és programjainkról elsősorban segélyszervezetünk Facebook-oldalán szoktunk híreket és képes/videós beszámolókat közölni. (<https://www.facebook.com/Unitarius.Gondviseles.Segelyszervezet/>)

Unitárius egyházunk és segélyszervezetünk 2022. február 24-től kezdődően az ukrajnai háború menekültjeinek és otthon maradt rászorultjainak segélyezéséből is igyekezett kivenni a részét. Az újabb tevékenységi beszámolónk januárban készül el, amit majd elküldünk önöknek is. Addig is szíves figyelmükbe ajánljuk az adventkor, illetve karácsony napjaiban lezajlott, legutóbbi kárpátaljai és odesszai segélyszállítmányozásainkat összefoglaló anyagokat:

<http://szabadsag.ro/-/videoriport-harmincezer-lej-erteku-segelyszallitmany-odesszaba>

<http://www.szabadsag.ro/-/harmincezer-lej-erteku-karacsony-i-segelyszallitmany-odesszaba>

<https://www.facebook.com/Unitarius.Gondviseles.Segelyszervezet/>

Adjon a gondviselő Isten az új évre békét és erőszakmentességet minden népnek és embernek!

Kolozsvár, 2022. december 31. A Gondviselés Segélyszervezet Elnöksége részéről, tisztelettel és köszönettel: Székely Andrea (elnökségi tag), Vagyas Attila (al-elnök), Szabó László (elnök)

Békesség legyen a földön!

Tíz hónapja háború dúl a szomszédban, mára a sötétség és a hideg lett az úr. Amikor kitört az orosz-ukrán konfliktus, abban bízunk, hogy gyorsan véget ér, reménykedtünk, hogy a Covidhoz hasonlóan, amilyen hirtelen jött, ugyanúgy távozik is az életünkől. Nem így lett, a vizsaly a kárpátaljai hétköznapjait is teljesen átrendezte. Hitről, reményről és a béke iránti vágyról is beszélt Kovácsné Marton Erzsébet kárpátaljai újságíró.

Egyre szomorúbb képeket látunk a híradásokban az ukrajnai helyzetről...

Sajnos idén február 24-én, éppen a születésnapom reggelén a rádióból hamarabb kaptam a szomorú hírt, hogy kitört a háború, mint a virágot, amellyel bejött a férjem. Azóta kemény megpróbáltatásoknak vagyunk kitéve, annak ellenére, hogy, hála Istennek, nálunk aránylag nyugalom van, nincs lövöldözés, nincs bombázás, azonban az elmúlt hetekben áramkimaradásoktól szenvedünk. Gyertya mellett olvasunk, írunk, sokszor fűtés nélkül, de még mindig abban bízva, hogy már nem tart sokáig ez az állapot. Az Ige is erősít: „Nem perel mindvégig, nem tart haragja örökké.” (Zsolt 103,9) Egyszer véget ér ez a háború is, és visszatérhetünk a békés életünkhöz.

Fotó: Makó András

Több éve szerkeszti a Kárpátaljai Református Egyház lapját, azt az újságot, amely a háború idején is feladatának tekintette a keresztyén szellemiség, értékek őrzését.

A Küldetést a kilencvenes években, a kárpátaljai ébredés idején alapították, akkor még kézzel írták, nyomtatták és terjesztették a fiatalok. Később lelkészek szerkesztették. Engem 2007-ben kértek fel, hogy vállaljam el a lap irányítását, azóta nagy szeretettel gondozom, mert szívügyemnek tekintem a keresztyén értékek továbbadását. A háború kitörése miatt sajnos nagyon sokan elhagyták Kárpátalját is, a lap terjesztő nélkül maradt. Ezért az egyház kommuni-

kációs osztálya úgy döntött, hogy áttérünk az online változatra. Több mint négy hónapig így jelent meg a Küldetés, ami nem igazán jó megoldás, hiszen éppen azok az idős emberek, akiknek szól, nem használják az internetet. Egyébként most az áramkimaradások miatt ez sem opció. Az olvasók továbbra is hiányolják a kézbe vehető újságot, mert éppen azokhoz nem jut el az örömhír, az üzenet, a bátorítás, akiknek a legnagyobb szükségük van rá. A nyomtatott lap elmaradása miatt a bevétel is kiesett, így aztán a Küldetés fenntartása is nehézkessé vált. Most épp bizonytalan ideig szünetel, ugyanakkor a korábbiaknál hangsúlyosabban vagyunk jelen keresztyén írásokkal például a Kárpátinfóban, amelynek szintén munkatársa vagyok.

KÜLDETÉS

2022. március • A Kárpátaljai Református Egyház lapja • XXX. évf. 3. szám

„Tebenned bíznak eleitől fogva. Uram, téged tartotnak hajlékunknak! Mikor még semmi helyek nem voltak, hogy még sem ég, sem föld nem volt formálva, Te voltál és Te vagy, erős Isten, és Te megmaradsz minden időben.” (90. Zsoltár)

MÓRA FERENC ESTI IMÁDSÁG

Ki fényesebb vagy, mint a csillagok
S oly nagy, amilyen kicsi én vagyok,
Én nem tudom, mi az a háború,
De látom, hogy mindenki szomorú.
A háború dolgait se értem én,
Csak a könyvél eddig csöndes szemem
És reszketek, mint a fákalmár –
Uram, a háborút parancsoló vissza már!

Hogy miért hoztatok szomorúságot,
Szem alkalmánál én nem búsítottam,
De ládd, azóta meghalt a derék,
A kenyereimnek csak keserű,
Még a háborúval hajnal is vanit,
Hajnalig félek este a mesét,
Álmomban mindig ég a bakóvár –
Uram, a háborút parancsoló vissza már!

Térdre térek, szem zokni ne vedd,
Hát hogy szálltál meg párbe én vedd,
De fi, de fi, de sok mondatot,
Jó isten, téged mivel bántottam?
S őrméret abba nekem lehetne –
Hogy árvánál van a világ térd,
Ké az se tudja, hogy ő árván már! –
Uram, a háborút parancsoló vissza már!

Ki ott vállaltad a búsok helyén,
Mint a nagyoknál sokszor hallom én,
Az emberhezbe költözés már helye –
Az istennél csak ott lehet helye.
Néjünk virág a halál virágja,
Az élnéket ne legyen ellen én,
Állás nekem jól nék a földbe már –
Uram, a háborút parancsoló vissza már!

Erőszak a segítségemre, Magyarország a háború idején

IMÁDKOZZUNK A BÉKÉÉRT!

Február 24. óta kemény harcok dúlnak Ukrajnában. Az ország belső részeitől törvények menekülő hozzánk is a háború elől. De sokan elmennek Kárpátaljáról is. És az itthon maradtakban is ott él a féltés. Ebben a helyzetben még nagyobb teher nehezíti az dráklóra. Március 4-én a Magyarországi Református Egyház mint a négy egyházkegyházi püspök Beregszászába érkezett, hogy Zán Fabin Sándor kárpátaljai püspökkel, az itteni lelkipásztorokkal együtt imádkozzunk a meliőbbi békéért, erősítsék az itthon maradtakat. Részletek a 9. oldalon

Radványi Ferenc A böjt ígéréte

Kiáltis, ne sajnálj a torkod! Haragom hangod, mint a kürt
Mondd meg népeimnek, hogy mi a bűne, játkod házának, hogy
mi a vétke! De minden nap keresnek engem, szeretnek meg-
tenni nekem, mint egy olyan nép, amelynek tetli igazak, és
nem hagyja el istene törvényét, igaz döntéseket kének tőlem,
szerecsenek istened közel lenni. Miert böjtölnek – mondják –
ha te nem látod meg, miért gyötörtök magunkat, ha nem akar-
sz tudni róla? De hiszen ti a böjt napokon is megálljátok kedve-
léseket, mert robotosokat hárszjátok. Hiszen pörölve és
veszedeve böjtölök, sőt bűnösen, okóttal verkedve. Nem úgy
böjtölök, ahogyhan má illesse, nem úgy, hogy meghajlani han-
gópokot a magasságban, ilyen az a böjt, amely nekem tetszik!
Ilyen az a nap, melyen az ember a lelkét gyöti? Ha lehajja fejét,
mint a káka, zsáttát dőlök, és hamis szór magja alá, azt nevez-
zed böjtnek, és az UR kedves napjának! Nekem az olyan böjt
tetszik, amikor leoldod a bűnösen fölrott bilincseket, kibontod
a járom köteleit, szabadon bocsadod az elnyomottakat, és sz-
szertörz minden járomot. Csak meg kerényredez az éhezéssel, vidd
be házádba a szegény bujdosókat, ha meztelen létezik, ruházd
fel, és ne zárkózz el tevéred elől! Akkor éjlen világosságod,
mint a hajnalhasadás, és hamar beheted a sebed. Igaagszod
jár előttd, és az UR dicsősége lesz mögöttd. Ha segítésgy
hívod az UR-t, ő válaszol, ha kiáltasz, ez mondd: Itt vagyok!
Ha majd senkire nem rakasz járomot, nem mutogatsz ujjal, és
nem beszélész álmodok, ha kerényredez, az éhezéssel, és jól
tartod a nyomonukat, akkor föragyog a sötétben világosságod,
és homályod olyan lesz, mint a déli napfény. Az UR vezet majd
szüntelen. Kopár földön is jól tart téged. Csorjáját megerősít,
olyan kezzed, mint a jól döntött kert, mint a forrás, amelyből
nem fogy ki a víz. Főlépők fűad az ősi romokat, falat emezik a
régiek által lerakott alapokra, a részek befallasztának nevezik,
aki romokat tesz újra lakhatóvá.

(Ézs 58. 1-12)

A Küldetés, a Kárpátaljai Református Egyház lapja

A templomokban érzik a háború hatását? Sokan úgy gondolták, hogy a háború miatt kevesebben leszünk. Eleinte viszont úgy tűnt, hogy talán még többen is lettünk. Persze sokan hiányoznak, főleg a fiatal férfiak, az ő padsoraik a templomokban most üresen állnak, és kiáltanak utánuk. Sok esetben családok szakadtak szét, az édesanyák hazavárják a fiaikat, a feleségek a férjüket, a gyerekek az apákat. Az első időkben

az asszonyok közül többen itthon maradtak a gyerekekkel, aztán mégis úgy döntöttek, hogy mennek a férjük után, rossz a külön élet. Hálát adhatunk azért, hogy volt hová menniük, az anyaország befogadta őket, nem váltak földönfutókká, otthonra találhattak. Mostanában voltam néhány lelkesbeiktatáson, templomfelújításért tartott hálaadó istentiszteleten, zsúfolásig megteltek a templomok. Ott voltak a gyerekek, és verset mondtak, énekeltek, ez reményt ad arra, hogy mégis itt vagyunk, és itt is leszünk.

ges, hazajönnék. Férje hívta lemmé azt minni, hogy békeidőben mindenki hazatér. A tanév kezdetekor is bizonytalan volt a jelenléti oktatás elindítása. A Covid és a háború miatt mintegy két évig online folyt a tanítás, most a légiriadók miatt gyakran az óvóhelyeken éri a matematikaóra a diákokat. Többen inkább Magyarországra költöztek családotul, hogy megvédjék ettől a gyermekeiket. Attól félek, hogy amikor a szülők munkahelyet találnak, a gyerekek beilleszkednek az új közösségbe, új barátaik lesznek, már nem fognak hazajönni. A sok portán látható „Eladó” tábla arról árulkodik, hogy oda már nem fognak visszatelepülni. Vannak még olyan üresen álló házak, amelyeket egyelőre nem kínálnak megvételre, ez némi reményt ad arra, hogy azok tulajdonosai visszatérnek. Öröndetes az is, hogy Kárpátalján az egyház berkein belül jelentős ifjúsági munka folyik; az itthon maradt fiatalság lendületben van akkor is, amikor nem lehet nagyszabású rendezvényeket szervezni. A hétvégéken kisebb csoportokban összejönnek. Most leginkább arra van szükség – másoknak is –, hogy közösségben legyenek. A templomokban, gyülekezeti alkalmakon találkoznak, megosztják egymással örömeiket, bánatukat, erősítik egymást. Kitartanak, és várják haza azokat, akik elmentek.

Beszéljünk kicsit az oktatásról! Úgy tudom, ön is tanárként kezdte a pályafutását. A minap mesélte az egyik kárpátaljai tanár ismerősöm, hogy 2023 januárjától Kárpátalján a magyar iskolásoknak is át kell térniük az ukrán nyelvű tanulásra. Hogy látja, lesz elegendő kétnyelvű pedagógus?

Valóban pedagógusként kezdtem pályafutásomat 1979-ben. Mindössze tizenegy évet tanítottam, de azt nagy szeretettel, mert mindig is tanító szerettem volna lenni, elhívásnak tartottam ezt a munkát. Aztán családi okok miatt – két kicsi gyerek mellett egy beteg szülőről kellett gondoskodni – nem mehettem mindennap munkába, így otthonról végezhető munkát vállaltam. Isten új ajtót nyitott meg, új lehetőségeket adott. 1994-ben indult a Közoktatás, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség szakmai lapja, s felkértek a szerkesztésére. 2014-ig csináltam. A jelenlegi oktatási helyzetről már csak kívülállóként szólhatok. Valóban egyre több tantárgyat kell ukránul oktatni, de vannak előremutató eredmények. A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség olyan tanterveket dolgozott ki, amelyek megtartják a magyar identitást erősítő tárgyakat, például a néprajzot, a honismeretet. Biztató az is, hogy a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán nem csökken a hallgatók létszáma, van pedagógusképzés. Hiszek abban, hogy teljesen nem fog megszűnni a magyar oktatás, és lesznek elhivatott pedagógusaink is.

Térjünk még vissza az újságíráshoz! Úgy tudom, a – szintén újságíró – férje volt az, aki erre a pályára terelte. Hogyan kezdődött ez a pályafutás? Protestáns újságíróként határozza meg önmagát?

Mindig is érzékeny voltam a szociális kérdésekre, erősen foglalkoztatott a gyermekek, az idősek sorsa. Az újságírói pályafutásom is ezzel kezdődött. A kilencvenes években szintén nehéz volt a helyzet Kárpátalján, sok volt az utcagyerekek. Egy alkalommal éppen Elemérrre, a férjemre vártam a város központjában, amikor odajöttek hozzám az utcagyerekek, és mondták, hogy vigyáznak az autómra. Ez azt jelentette, hogy kiflit vagy némi pénzt kérnek cserébe. Beszélgettem velük, majd elmeséltem a férjemnek, és azt mondtam neki: „Nézd csak, ez jó téma, írd meg!” Erre jött a válasz: „Akkor írd meg te!” Ez volt az első megjelent írásom... Protestáns újságíró vagyok-e? Keresztyén újságírónak tartom magam, a keresztyén értékeket képviselem és próbálom továbbadni. Azért nem protestánst mondok, mert én a vidékünkön működő többi történelmi egyházban zajló eseményekről éppúgy írok, mint a reformátusokérol. Fontosnak tartom azt is, hogy ne csak tudósítsak egy eseményről, de az igehirdetés üzenetét is átadom, Isten legyen mindig a központban. Újságíróként az a feladatunk, hogy az igazi értékeket közvetítsük az olvasónak, a hallgatónak, a tévénézőnek. Ezt pedig csak akkor tudjuk megtenni, ha az életünket a Szentírásra alapozzuk, ha Isten Igéje vezet bennünket, ha tőle kérjük a bölcsességet, ha hiszünk abban, amit

teszünk, ha hiszünk abban, hogy csak Istenben bízhatunk, ő az, aki életünket a kezében tartja.

Marton Erzsébet Fotó: Makó András

A Kárpátaljai Református Egyház Zsinati Tanácsa 2009-ben megalapította a Komjáthy Benedek-sajtódíjat, amely nevét az egyik első, Kárpátalján is munkálkodó, kiváló humanista bibliafordítónak köszönheti. Ezzel a díjjal minden évben azokat a médiamunkatársakat jutalmazza, akik az egyház életét bemutató anyagaikkal a legkiemelkedőbb teljesítményt nyújtják. A sajtódíjat 2010-ben elsőként Kovácsné Marton Erzsébet vehette át.

Úgy tudom, hogy felnőttként konfirmált és került közelebb az Úrhoz.

Mindig is istenfélő ember voltam, gyerekként, fiatalokként jártam templomba. Később, tanítóként ezt nem tehettem meg. A szovjet rendszerben a pedagógus nem mehetett Isten házába. Abban az időben nyíltan nem lehetett konfirmációs felkészítéseket tartani. Az akkori lelkészünk titokban foglalkozott velünk. Nem volt nyilvános hitvallásunk, de Kása Ferdinánd tiszteletes felkészített az első áldozásra – akkor még így mondták a reformátusok is –, az első úrvacsoravételre. Mindig vágytam arra, hogy mélyebben megismerjem az egyházi, a bibliai tanításokat. Amikor már a lányaim készültek a konfirmációra, velük együtt tanultam én is, de az nem az igazi. Nagyon örültem annak, amikor két évvel ezelőtt a fiatal lelkészünk konfirmációs előkészítőt hirdetett felnőttek részére. Öten jelentkeztünk. Hálás vagyok ezért a lehetőségért, Isten vezetéséért, hogy vágyat ébresztett a szívemben. Úgy érzem, valamennyiünknek szükségünk van arra, hogy időnként felfrissítsük a tudásunkat, megerősítést nyerjünk, megújítsuk fogadalmunkat, a szövetséget, hogy bátran vállaljuk és valljuk meg hitünket...

Sokan mondják azt, hogy hívő keresztyén vagyok, imádkozom reggel és este, a Bibliát már többször elolvastam, minden vasárnap járok templomba, adakozom. De vajon elegendő-e ennyi? Ön a munkahelyén éppúgy vállalja, hogy Isten gyermeke, mint otthon, a családban, a barátok között?

Fontosnak tartom, hogy az emberek a templomban közösen imádkozzanak, mert ahol ketten vagy hárman együtt vannak, ott van Isten, és meghallja a kéréseinket. Lényeges, hogy egymást támogatva tudjunk gyülekezetet építeni, hogy hálaadással tudjunk adakozni. Ám az is az, hogy ne csak a templomban legyünk hívők. Vigyük a falakon kívülre az örömhírt, mert nem mindenki megy be az Úr házába! Kint megtaláljuk azokat is, akik vágnak, csak még nem találták meg az utat a gyülekezetbe. Jézus ne csak a templomban legyen jelen, hanem az életünkben is! Ezt igyekszem szolgálni, a világi lapban is úgy írok, mint ahogy azt az egyháziban tenném. Őszintén és tisztán próbálom átadni azokat az üzeneteket, amelyek igehirdetesként vagy a Biblia olvasásakor megfogalmazódnak bennem. A munkahelyemen mindig nyíltan megvallhatam hitemet, vállalhattam keresztyénségemet, mert a munkatársaim is istenfélő emberek. A gyermekeink is úgy nőttek fel, hogy megismerték Istent, és bár messzire kerültek tőlünk, hiszem, hogy ő irányította az életüket. A nagyobbik lányunk, Zsófia egy angol nyelvű bibliatáborban ismerkedett meg a férjével még itthon, Beregszászban. Gimnazistaként több mint tíz évig jártak a hűgával együtt ebbe a közösségbe, később tanítani mentek a táborba. Ma már Walesben él, ott csatlakozott a férje gyülekezetéhez, az énekkarban is szolgál, az unokáink ott járnak a gyermekistentiszteletre. Az ötéves kisunokánktól nemrég azt kérdeztem, hogy ki a legjobb barátja. Sorolta: „Dóra, Hanna...”, de a legjobb barátom Jézus.” Az ember szívét ez megdobogtatja. A kisebbik lányunk, Dorottya Debrecenben él. A napokban várjuk az ő második gyermekét. Dorka szakemberként foglalkozik az egyházi kommunikáció kérdésével, nemrég például egy erdélyi lelkészkonferencián tartott előadást a témáról. Máskor kommunikációs tréningeket tart gyülekezetekben, női körökben. Az egyik helyi református gyülekezetben, amelyikhez tartoznak, szolgálatot is vállalnak a férjével együtt. Végtelenül hálás vagyok Istennek a családomért. Az övé a dicsőség.

2023 a Magyarországi Református Egyházban a lelképásztori hivatás éve lesz. Idén Kárpátalján több lelkészt is beiktattak. Hogy látja, lesz utánpótlás?

A mostanában beiktatott lelkészeink már legalább két-három éve szolgálnak gyülekezeteikben, ők hazatértek

a tanulmányaik után. Jelenleg is több kárpátaljai fiatal tanul teológiát Magyarországon, s remélhetőleg ők is a szülőföldjüket választják majd, hisz még nagyon sok szolgálati hely van Kárpátalján, s bízunk abban, hogy a teológushallgatók hazajönnek, itthon fogják Istent és népünket szolgálni. Egyébként a háború kitörése óta lelkészeink a helyükön maradtak, mert vallják, hogy ebben a nehéz helyzetben a rájuk bízott nyájat nem szabad magára hagyni. Most sokkal nagyobb szükség van a lelkigondozásra, a beteglátogatásra is. Az egyedül maradt idősök leginkább lelki támogatásra vágnak, mert a sötétben, a hidegben szükség van a meleg szóra, a testvéri szeretetre.

Tagja a Kárpátaljai Rózsahölgyek Társaságának. Talán a jelenlegi nehéz helyzetben még nagyobb szükség van áldásos tevékenységükre, mint valaha.

A Kárpátaljai Rózsahölgyek Társasága a szépet, a jót, az emberit próbálja továbbadni, az elesett gyerekeket karolja fel. Például tanévkezdés előtt jótékonyági hátvágást szerveznek nekik, felöltöztetnek egy-egy nehezebb sorsú gyermeket, jótékonyági esteket, bálakat, színházi előadásokat tartanak, amelyek bevételeivel a szegénységben élő gyermekeket támogatják, kirándulásokat szerveznek. Idén a háború miatt nagyobb közösségi alkalmakat nem lehet tartani. Két hónappal ezelőtt volt egy közgyűlésünk, amikor eldöntöttük, hogy nem ülhetünk karba tett kézzel. Minden hétfőn este hét órakor ott, ahol éppen vagyunk, öt-tíz percre megállunk, és lélekben együtt imádkozunk a békéért.

A független Ukrajna elmúlt harminckét évében talán még nem volt ilyen nehéz karácsonya a kárpátaljai magyarságnak. Említette, hogy a családjukba új jövevény érkezik, így az önök karácsonya már biztosan boldog lesz. Milyen örömhíre lehet a kárpátaljai magyarságnak? És milyen karácsonyi emlékei vannak?

Sok szép és kedves karácsonyi emlékem van a gyerekkoromból. Emlékszem a fehér karácsonyokra, amikor a szüleimmel kántálni mentünk, nagy közösségben, anyukák, apukák húzták szánon a gyerekeket, a templom előtt megálltak és énekelték: „Dicsőség a magasságban Istennek!” Később már a saját gyermekeinkkel mentünk templomba. Az ünnepi istentiszteletről hazatérve a feldíszített fenyőfánál, még vacsora előtt, együtt énekeltük kedvenc karácsonyi énekeinket. Aztán emlékszem, a férjem gondnok volt a gyülekezetben, felvetették, hogy „kántáljuk meg” a gyülekezeti tagokat. Este, istentisztelet után lelkesen elindultunk egy nagy csapattal, és vittük az örömhírt minden házhoz, volt, hogy hajnali háromkor fejeztük be. Ab-

ban reménykedem, hogy idén is el fog hangzani ez az ének, még erőteljesebben, még hangosabban, még több ajakról fog zengeni, hogy „dicsőség a magasságban Istennek, békesség légyen földön embereknek”. Ezt a békességet Ukrajnában, Kárpátalján most még erőteljesebben kell kívánni, hittel kérni, dicsőíteni Istent, hogy hozza el a békét, a szeretetet erre a földre.

A cikket elolvashatják a [Reformátusok Lapjában](#).

Forrás: reformatus.hu

Kétszáz éves a Himnusz

Istentiszteleten emlékeztek meg a Himnusz születésének kétszázadik évfordulójáról, a szatmárcsekei ünnepségen ígét hirdetett Fekete Károly, a Tiszántúli Református Egyházkerület és Palánki Ferenc, a Debrecen–nyíregyházi Református Egyházmege püspöke. Az ünnepi műsor részeként a Kölcsey Társaság emléklappal díjazta Berkesi Sándor Kossuth-díjas karnagyot és Varnus Xavér orgonaművészt. Az alkalom Kölcsey sírjának megkoszorúzásával zárult.

A vasárnapi istentiszteleten Szalay Kont, a Szatmári Református Egyházmege esperese köszöntötte az egybegyűlteket. Palánki Ferenc római katolikus püspök igehirdetésében nemzetünk nagyjairól és alkotásairól emlékezett meg. – Minden nagy mű a Szentírás parafrázisa – fogalmazott Pilinszkyt idézve. – Mondhatjuk, hogy a Himnusz egy hívő ember Istenhez fordulása, fohásza, aki minden bűn, emberi gyarlóság, gyengeség ellenére is szinte könyörögve kéri a kedvet, a kegyet, a védelmet, a jót, a bőséget magyar népe számára – tette hozzá a főpap, aki őseink hagyományának tiszteletére és követésére buzdította a jelenlevőket. – Ragaszkodjunk tehát őseink keresztény hitéhez, így szerezhetjük, így szerethetjük igazán hazánkat, és a Szentlélek erejéből legyünk hiteles tanúi a krisztusi szeretetnek, hogy felemelkedjünk a bűn, a sötétség, az önzés mélységeiből, és mi mindannyian örök életrevalók legyünk! – zárta igehirdetését.

Fotó: Szatmárcseke Református Egyházközség

Fabiny Tamás evangélikus püspök könyörgését követően Fekete Károly tiszántúli püspök igehirdetésében a 90. zsoltár ékességét hangsúlyozta. – Himnuszot ihlető imádság ez. A kettő között lelkületazonosság van. Mindkettőnek a szavai ünnepet teremtenek, elcsendesedést követelnek. Benne van, ha kimondjuk és énekeljük, a történelmünk, az életünk, minden, ami fontos – jelentette ki. A szív matematikájának működésével folytatta beszédét, melyben az Istennel való számolás mikéntjét osztotta meg a templomba gyűltekekkel. A legfontosabb művelet a püspök szerint az összeadás. – Tudni kell összeadni a tisztességet, a figyelmet, a tehetséget és társul szegődni a teremtő, megváltó és megszentelő Istenhez, mert ez az ember számára a legfontosabb összeadódás, és akit a balsors már régen tép, az sürgetően tudja kérni. Isten ugyanis tudja, hogy van nála lehetőség, hogy megszakítsa a rossz folyamatokat, még a büntetés folyamatát is. Meg tudja szakítani azt, amit a történelem rossz lépéseinek a következtében el kell szenvedni – fogalmazott Fekete Károly. Igihirdetését a zsoltáros és a Himnusz hasonlatával zárta: mivel Kölcsey műve és a 90. zsoltár is az Isten készítette jövőöért rimáncodik, ezért mi, emberek se szégyelljük kérni ezt az Úr által készített jövőt.

Fotó: Szatmárcsekei Református Egyházközség

Kocsis Fülöp, a Hajdúdorogi Főegyházmegye érsek-metropolitája könyörgése után a hívek közösen elénekelték a Himnuszot. Az istentisztelet végén Tiba Zsolt szatmárcsekei lelkipásztor és Csoma Zoltán, a község polgármestere köszöntötte ismét az egybegyűlteket, Orbán Viktor miniszterelnök pedig ünnepi beszédben emlékezett meg a Himnusz dicsőségéről, valamint a magyar kultúra és történelem fontosságáról. Ezt követően Csikos Sándor Kossuth-díjas színművész előadásában ismét meghallgathatták az ünneplők a Himnuszot. A Kölcsey Társaság elnöke, S. Varga Pál és alelnöke, Kántor István a magyar kultúra

napja alkalmából emlékermet, illetve emléklakettet nyújtott át olyan személyeknek akik a „hass, alkoss, gyarapíts” utasításnak eleget téve munkásságukkal és életművükkel a magyar kultúra fejlődésén fáradoztak. Az emléklakettet Berkesi Sándor Kossuth-díjas karnagy és Varnus Xavér orgonaművész kapta, utóbbi egy külföldi koncert miatt azonban nem tudta személyesen átvenni a kitüntetést.

A díjakat átadó S. Varga Pál, a Kölcsey Társaság jelenlegi elnöke Berkesi Sándor munkásságát méltatva laudációjában arról beszélt, a karnagy személyiségét és hivatása iránti elkötelezettségét jól mutatja, hogy a nagy múltú, de amatőr iskolai kórusból, a Debreceni Református Kollégium Kántusából rövid idő alatt nemzetközi hírű, professzionális együttest faragott, ami a kórus eredeti, gyülekezeti szerepére is áldásosan hatott. Személyiségének varázsa mögött a hit, a református hagyomány iránt elkötelezettsége áll fedezetül, pályája gerincét is egyházzenei tevékenysége képezi – mondta az elnök hozzátéve, hogy Berkesi Sándor kórusvezetőként nemcsak a Kántus élén töltött be kulcsszerepet: 2015 óta a sárospataki református kollégium vegyeskarának vezető karnagya, de elkötelezett a határon túli magyar reformátusság iránt is, éveken át vezette a szlovákiai fiatal reformátusok szövetségének kamarakórusát és a nagyváradi egyetem vegyeskarát.

A kitüntetések átadását a debreceni Kodály Kórus és Kodály Filharmonikusok műsora követte. Az ünnepi alkalom templomi része Händel Messiásának Hallelujája után áldással ért véget.

Siklósi Anna 2023. január 22.

Fotó: Szatmárcseke Református Egyházközség

A rendezvényt Kölcsey sírjának megkoszorúzása zárta.

Forrás: reformatus.hu

„Tanuljatok meg jót cselekedni, törekedjete az igazságra” (Ézs/Isz 1:17)

**Ökumenikus imahét
országos nyitó istentisztelet**

Időpont:
2023. január 15. vasárnap 18 óra

Helyszín:
Kálvin téri református templom
(1091 Budapest, Kálvin tér 7.)

Szentbeszédet mond:
Dr. Erdő Péter
bíboros

Igét hirdet:
Dr. Fabiny Tamás
evangélikus elnök-püspök

**Hajdú Zoltán Levente: Istent nem kell tájékoztatnunk--Fotó:
Hirling Bálint**

A lelkész ugyanakkor úgy gondolja, hogy meg is kell tanulnunk, mit jelent ez a ráhangolódás. – Az Aliansz-imahét címe az, hogy Felszabadítva az öröme, és ahogy a második korintusi levélben olvassuk, „ahol az Úrnak lelke, ott a szabadság”, tehát az Istenre találás jelenti a szabadságot és annak az öröme a megélését, ami nem a vigyorgással vagy az állandó mosolyra húzott szájjal egyenértékű, hanem azzal a belső békeséggel, amiről úgy beszélt Pál apostol, hogy „tudok szűkölködni és tudok bővölködni is” – emlékeztetett Hajdú Zoltán Levente. Az örömezenet, vagy görög szóval az evangélium valójában ezt a fajta létbékeséget, -biztonságot jelenti, hogy nem a külső körülmények határoznak meg engem, hanem az én belső, Istenre talált létvalóságom határozza meg azt, hogy a külső körülményeket hogyan élem meg – tette hozzá.

A lekipásztor azt is hangsúlyozta, hogy az imádság szóbelisége Istentől kapott adottság, hiszen szavakon keresztül tudjuk mások felé közvetíteni mindazt, amit érzünk, átélünk, és természetes, hogy Isten felé is ezzel a kifejezésmóddal fordulunk. Hajdú Zoltán Levente azt is kiemelte, hogy nekünk van szükségünk arra, hogy szavakban imádkozzunk, nem Istennek, hiszen őt nem kell tájékoztatnunk, tudja mi történik velünk, bennünk, de amikor kimondjuk szavakkal, akkor egy Istenre hangolt állapotban magunkban is rendezzük, hogy mi a fontos, mi az, amit szeretnénk megosztani vele. A jó ima pedig nem alapulhat máson, csak azon a gyermeki rácsodálkozáson, hogy mekkora kegyelem, hogy kapcsolatban lehetünk Istennel, és ez nem valami kiérdemelt dolog, így hálaadás és dicsőítés kell hogy legyen minden imádság alapja, minden más további gondolat, kérés csak ebből következhet – mondta a lelkész.

Az ima nem csak szóbeli kommunikáció

*** – Sokszor az embereknek az jut eszébe az imahetekről, hogy összejövünk és tartunk plusz egy istentiszteletet vagy bibliaórát, holott mindegyik arra hívja fel a figyelmet, hogy az ember próbálja az Istenhez kapcsolódó létvalóságát megerősíteni – mondta Hajdú Zoltán Levente, a Magyarországi Református Egyház Missziói Szolgálatának főigazgatója. A szőládi lekipásztor arra is emlékeztetett, hogy bár sokan gondolják, hogy az imádság a szóbeli kommunikáció egyik formája, valójában amikor Pál apostol azt mondta, hogy szüntelenül imádkozzatok, akkor nem arról beszélt, hogy az ember folyamatosan szavakkal beszéljen Istenhez, hanem hogy az Úrra hangolt lélekkel élje meg mindazokat a dolgokat, amik az életében vannak. Az Ige arra igyekszik minket terelni, hogy hangolódjunk rá Isten valóságára, és ezen a Lélek szerinti valóságon keresztül nézzük a fizikai világot – figyelmeztetett Hajdú Zoltán Levente, aki szerint ha „kinyitjuk az antennát”, vagyis ha azonos „hullámhosszra” kerülünk Istennel, és „fogjuk az adását”, akkor bizonyos értelemben bármit teszünk az életben, az imádság.

Azbej Tristan: Magyarország támogatja az erőszakos terrortámadásoknak kitett afrikai keresztényeket

A nemzetközi közösségnek cselekvően kell fellépnie a keresztényüldözés ellen – hangsúlyozta Azbej Tristan, a Külgazdasági és Külügyminisztérium üldözött keresztényeket segítő programokért felelős államtitkára Facebook-bejegyzésében.

A politikus arra reagálva fogalmazta meg gondolatait, hogy éjszaka Nigériában terroristák támadtak meg egy katolikus plébániát és kivégezték a plébánost.

Azbej Tristan azt írta: a nigériai Kafin-Koro településen terroristák támadták meg a helyi Szent Péter és Pál katolikus plébániát, amely során brutális módon végeztek a helyi plébánossal.

A beszámoló szerint Isaac Achi főtisztelendő atyát élve égették el otthonában, segédjét pedig lőtt sebekkel szállították kórházba.

Az államtitkár részvétét fejezte ki, majd hangsúlyozta, hogy a nemzetközi közösségnek cselekvően kell fellépnie a keresztényüldözés ellen. Első lépésként a nyugati politikusoknak be kell fejezniük a tagadást, mert állításaikkal szemben nem a klímaváltozás vagy a helyi villongások miatt ölnek meg naponta tucatnyi keresztényt, hanem mert keresztény a vallásuk és hitet tesznek Jézus Krisztus neve mellett – fogalmazott Azbej Tristan - A vértanúk ma többen vannak, mint az egyház első századaiban

Fél éve tart az eljárás a pünkösdkor lemészárolt nigériai keresztények ügyében. Hozzátette: a magyar kormány a Hungary Helps programon keresztül támogatja az erőszakos terrortámadásoknak kitett afrikai keresztényeket. Az elmúlt években a nigériai katolikus és protestáns egyházakkal együtt támogatta a belső menekültek ellátását, a terrortámadások áldozatainak orvosi ellátását, lerombolt templomok, iskolák, otthonok újjraépítését és üldözött keresztény fiatalok ösztöndíjait.

Azbej Tristan a bejegyzésben szintén részvétét fejezte ki a Kongói Demokratikus Köztársaság egyik

templomában történt vasárnapi robbantás áldozatainak és a hozzátartozóiknak. Azt írta: Tragikus nap a mai. Az éjszakai nigériai papgyilkosság után imént kaptuk a hírt, hogy napközben a Kongói Demokratikus Köztársaság Észak-Kivu tartományában található Kasindi település egy templomában robbantásos merényletet követtek el. Nem megerősített információk szerint a támadásnak több halálos áldozata van. A terroristák a bombát egy keresztelő alatt robbantották fel.

Forrás: magyarnemzet.hu

Zwollei Magyar Református Egyházközség 2023

Immáron hatodik éve, hogy 2017 októberétől kezdve rendszeresen összegyűlünk a hónap második vasárnapján. Istentiszteleteinket délután 14:00 órai kezdettel tartjuk, híveink Hollandia egész területéről látogatják a szolgálatainkat. Egyházi ünnepeinkre való tekintettel még hét istentiszteletet tartunk, évente összesen tizenkilenc alkalomra tervezzük a szolgáltatásokat.

Jelezzük, hogy a nyári időszakban is rendszeresen szervezünk istentiszteleteket. Karácsony és húsvét másodnapján úrvacsoraosztással egybekötött szolgáltatásokat tartunk, akárcsak Böjtfő, Pünkösöd, Újkenyér, Reformáció ünnepe, és Advent vasárnapján.

A gyülekezet lelkipásztorai: drs. Kelemen Attila Csongor (Urk) vezető lelkész, Sólyom Uzonka Lilla és dr. Hermán M. János nyugalmazott lelkész, teológiai tanár (Zwolle). Magyarul szolgálunk és tanítunk, de minden alkalommal kétnyelvű liturgiát állítunk össze, amihez a prédikációt holland nyelven is sokszorosítjuk és mellékeljük az istentiszteleteinken résztvevők számára.

Az istentiszteleteinkkel egyidőben vasárnapi iskolai foglalkozás zajlik, ahol a különböző életkorú gyermekekkel nemcsak a Biblia történeteit ismertetjük meg játékos módon, hanem a magyar történelem nagy alakjait, továbbá a hazai népszokásokat és a nemzeti ünnepeinket. A vasárnapi iskola vezetője a zwollei Rohaan Éva vallástanár.

Istentiszteleteink után szeretetvendégséget, olykor kiállításokat és könyvbemutatókat tartunk, amikor kávé és sütemény mellett lehetőség nyílik a személyes beszélgetésekre. Alkalomadtán a Hágai Magyar Énekkar fellépésére, néptánc oktatására és gyülekezeti rendezvények megtartására is sor kerülhet. Egymás hitének erősítése mellett a nemzeti emlékezet és a magyar kultúra ápolását is örömmel vállaljuk, hiszen a szülőföldünk egyházaihoz való

ragaszkodás hozzátartozik a református-katolikus-ortodox-görög katolikus, unitárius és evangélikus híveink, azaz erdélyi-felvidéki-délvidéki, kárpátaljai és főleg a magyarországi-anyaországi gyökerekkel bíró egyházközségünk építéséhez.

Zwollei székhelyünkön, a hollandiai protestáns egyházak erőterében és azok támogatását élvezve, testvéri együttműködést tanúsítunk a vianeni, hágai, amszterdami és rotterdami magyar református gyülekezetek hívei iránt. Végre megérhettük azt is, hogy egy nyolcvan éves szünetet követően ma újra hálaadással köszönhetjük meg a Magyarországi Református Egyház Zsinatának a támogatását és a konferenciákön való találkozás lehetőségét. Reméljük, hogy a történelmi mulasztások ellenére a presbiteriális egyházszerkezet végre magyar vonalon is országos gyökereket ereszt Hollandiában, ugyanis ezidáig csak Zwolléban működik beiktatott presbitérium.

Imádkozunk azért, hogy Vianen ismét működőképesé váljon, és hogy a több ezres hollandiai magyarság körében a világjárvány, a háború és az emberi gyarlóság ellenére is felvirágozhasson a szabályos egyházi élet. Várjuk az öntudatos hívek jelentkezését és bekapcsolódását a lakhelyükhöz legközelebb eső egyházközségbe.

Gemeente! Lieve Vrienden,

Dit jaar sturen we jullie weer een digitale kerkblad met Nieuwjaarswensen: Vrede en de Liefde van de Heere Jezus Christus zei met u allen!

We hopen jullie onder goede omstandigheden weer te zien en te spreken in 2023. Tot die tijd onze hartelijke groeten: De Kerkenrad en de Redactie

Híveinknek és Barátainknak ezúton kívánunk Áldott Új Esztendőt! Az Úr Jézus Krisztus békessége és szeretete legyen mindnyájatokkal! Kívánjuk, hogy 2023-ban is testi-lelki épségben találkozhassunk. A viszontlátásig szívélyes üdvözléttel: a Presbitérium és a Szerkesztőség

Zwollei Magyar Református Egyházközség istentisztelete 2022 december 25-én. A gyülekezet 42 tagja közül 28-an éltek az úrvacsorai szent jegyekkel. Fotó: _Urbán Ákos

A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek beosztása a 2023. esztendőre

Az egyházközség presbitériuma a 2022 november 13-án tartott gyűlésén az istentiszteletek tartásának az időpontját a 2023. esztendőre nézve **14 órai kezdetben jelölte meg**. Sátoros ünnepek alkalmával úrvacsoraszertásra kerül sor. Változásokat a honlap, a facebook és a körleveleink segítségével közlünk. **Presbiteri tisztségviselők** névsora: Urbán Ákos gondnok; Rostás Kriszta Timea pénztáros; Szilágyi Árpád jegyző, Tárnok Eszter, Truczka József.

Vezető lelkész: drs. Kelemen Attila Csongor; Sólyom Uzonka Lilla, aki a vianeni szolgálatokat is végzi; dr. Hermán M. János missziói szolgálatokat vállaló nyugalmazott lelképásztor.

Diakónusok: Berekméri Filep Annamária, Bodor József, Czibalmos Klára, Truczka Adrienn.

A 2023. évben, vagyis az új esztendőben híveink havi rendszerességgel a hónap második vasárnapján gyűlhetnek egybe **14 órai kezdettel** a zwollei lutheránus templomban a következő dátumok szerint: 2023 január 8; február 12; március 12; április 9, Húsvét; május 14; május 28, Pünkösd; június 11; június végi szabadtéri istentisztelet Zeistben vagy Vianenben. Továbbá: július 9; augusztus 13; szeptember 10; október 8; november 12; december 10; Dec 24 Karácsony

-Karácsonyi ünnepély a gyermekekkel december 25-én.

Presbitériumunk idén is hozzájárult harminc karácsonyi csomag készítéséhez. Köszönjük Rostás Kriszta Tímea presbiter testvérünknek a közreműködését.

-KERESZTYÉN DOGMATIKA. C.van der Kooi és G. Van den Brink műve. Magyar fordításban, megjelenés alatt, dr. Visky S. Béla professzor előszavával a kolozsvári EXIT KIADÓ gondozásában. Előjegyzése R. Nieuwkoop zwollei lelkész címén

-Debrecen. A 2022 dec.15-én megtartott Méliusz Juhász Péter emlékünnepélyen Szilágyi Árpád jegyző képviselte a zwollei egyházközösségünket, melynek nagyon örvendtek a házigazdák, mivel az egyik könyvbemutató épp a Debrecen-Hollandia kapcsolatokról szolt. Üdvözlét küldi Fekete Károly, a TTRE püspöke, Baráth Béla, a DRHE rektora, és dr. Bozzay Réka a könyv szerzője, aki nálunk is előadást tartott Utrechtben a "Peregrinatio Hungarica" alkalmával.

-Magyar Tudományosság Külföldön – Hírlevél, 2022 december 15 -Dr. Bozzay Rékának köszönhetően közlik az Utrecht 300 – Peregrinatio Hungarica szimpózium beszámolóját - XII, évf. 12.sz.: November 19-én Peregrinatio Hungarica címmel konferenciát rendeztek Utrechtben az első hollandiai magyar istentisztelet 300. évfordulója alkalmából. A hírlevél megtalálható az interneten: https://mta.hu/data/dokumentumok/magyar_tudomanyosság_kulfoldon/2022/MTA_MTK_EB_hirlevel_2022_12_15.pdf

-Presbiter-lelkipásztor beiktatása 2022 december 11-én. Sólyom Uzonka Lilla beiktatásakor nt. Kelemen Attila Csongor lelkész szolgál. A tisztségviselői fogadalomtételt a Erdélyi Református Ágendáskönyv szerint végezte.

-Karácsonyi úrvacsoraosztás alkalmára kenyeret és bort ajánlott fel Truczka József és Adrienn.

-Támogatás. A Juhász István Alapítvány az „Utrecht 300” elnevezésű szimpózium szervezéséhez 500, azaz ötszáz euróval járult hozzá.

-Karácsony este Zwollében: Grote Kerk-Academiehuis, ajtónyitás 21.15 órakor. Kántálás, vezeti ds. Jan Doelman. Pontosan 22 órakor fellép a Michaëlsantorij, kíséri a Musica Michaelis zenekar, műsoron Gloria in excelsis et in terra pax, és: Dona nobis pacem. Karmesterek: Toon Hagen és Eugène van Boheemen. Zenekari művek szerzői: Arvo Pärt -és J.S.Bach:Hohe Messe. Jelen voltak a Zwollében élő magyar családok is.

Istentiszteleteinkre és a szeretetvendégségekre mindenkit tisztelettel várunk!

A kárpátaljai gyülekezetek számára is hirdünk gyűjtést. Bankszámlánkra is lehet adományt küldeni! Bankrekening: NL46 INGB 0006 936050, Hongaarse Protestantse Gemeente, Zwolle

Amszterdami Magyar Református Gyülekezet

Újévi Istentisztelet

Igét hirdet:
Paál Károly

Gyermekistentisztelet:
Paál Ildikó

2023 január 8
vasárnap, 13 óra
Herman Gorterstraat 31
AMSZTERDAM

Rotterdami Magyar Református Gyülekezet

Újévi Istentisztelet

2023 január 8
vasárnap, 15 óra

'GEBOUW DE HEUVEL' EGYHÁZI ÉPÜLETBEN
GROTEKERKPLEIN 5
ROTTERDAM

Van Bolhuis-Szabó Emőke
lelkész szolgál

Zwollei Magyar Református Istentisztelet

Istentisztelet

2023 január 8
vasárnap, 14 óra

Lutherse Kerk
Koesraat 2-4
ZWOLLE

Szolgáló lelkész:
Kelemen Attila Csongor

Szervező lelkész:
Dr. Hermán M. János

A Székely Himnusz holland fordítása

(Cornie Sturing küldte 2023 január)

Tekst: in het nederlands
vertaald door:
W.H.D. Delhaas

SZEKELY HIMNUSZ
(Volkslied van de Székely)

Melodie en Tekst?
Bewerking:
Anneke Lameris

Ki tud-ja, mer-re, mer-re visz a vég-zet: göröng-yös
A-med-dig é-ünk, magyar aj-ku ne-pek, meg-tör-ni

ú-ton, sö-tét éj-je-len. Vezesd még egys-zer gyöze-lem-re
lel-künk nem lehet so-ha, Szülessünk bár-hol, földünk bármely

né-ped, Csaba ki-rá-lyfi, csilla-gös-ve-nyen. Ma-rok-nyi
pontján, le-gyen a sor-sunk jo vagy mosto-ha: Ke-ser-ves

szé-kely porlik, mint a szik-la nepek har-cá-nak
mul-tunk-évez-re-des bal-sors, ta-tar s tö-rök dult,

zal- jó lenge- ren. Fejünk az ár, jaj, százszor el- bo-
 labanc ra-bi- gált. Jussunk e hon- ban, mag-yar- szé-kely-

rit- ja, ne hágyd el- vesz- ni Erdélyt, Is- te- nünk!
 föl- dön, sza-bad ha- zá- ban él- ni boldo- gan.

Wie weet waarheen, waarheen het lot leidt:
 een oneffen pad, een donkere nacht.
 Leid uw volk nog éénmaal naar de overwinning,
 Prins Csaba, op het pad der sterren.
 Een handjevol Székely verpulvert,
 zoals een rots in de branding van de strijd der volkeren.
 Ach, al overspoelt de vloed onze hoofden honderdmaal,
 laat Erdély niet vergaan, onze God.

Zolang wij, Hongaars sprekende volkeren leven,
 onze zielen mogen nooit breken.
 Waar ook maar geboren, op welk punt ook onze grond,
 ons lot zij goed of hard:
 Bitter ons duizend-jarig verleden,
 Tartaren en Turken woedden, Habsburgers maakten tot slaven.
 Laat ons erfdeel in dit vaderland, Hongaarse Székely-grond,
 thuis gelukkig leven.

Zeyen 17 oktober 1994

A Székely himnusz zeneszerzőjére emlékeztek

Emlékülést tartottak 2022 szept. 6-án Mihalik Kálmán halálának 100. évfordulója alkalmából a Mihalik Kálmán Alapítvány, az Ötágú Síp Kulturális Egyesület, az Élhető Városért Civil Társaság és Kalmár Ferenc nagykövet szervezésében a Szegedi Dóm Látogatóközpontban.

A Székely himnusz zeneszerzőjének munkássága előtt tisztelgő rendezvény fővédnöke Semjén Zsolt miniszterel-

nök-helyettes, védnökei Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke, Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács elnöke és Kalmár Ferenc nagykövet.

A megjelenteket Kiss-Rigó László szeged-csanádi püspök köszöntötte, aki úgy fogalmazott, Mihalik Kálmán a Székely himnusz zenéjével olyat alkotott, amely száz évvel halála után is millióknak ad bátorságot, erőt, összefogásra ösztönöz és erősíti a szolidaritásunkat.

Forrás: magyarnemzet.hu

ÓESZTENDŐ

Kerbstallen in het Heiligenbeeldenmuseum in Kranenburg 2022

Újévköszöntő

Ad - jon Is - ten min - den jót ez új esz - ten - dő - ben,
Ad - jon Is - ten min - den jót ez új esz - ten - dő - ben,
Ad - jon Is - ten min - den jót ez új esz - ten - dő - ben,
Ad - jon Is - ten min - den jót ez új esz - ten - dő - ben,

Jobb i - dőt mint ta - valy vót ez új esz - ten - dő - ben,
Zsí - ros e - söt kö - vér hót ez új esz - ten - dő - ben,
Drá - ga jó bort, ol - csó sót ez új esz - ten - dő - ben,
Ve - gye el mind a nem jót ez új esz - ten - dő - ben,

Jó ta - vaszt, ősz, te - let, nyárt
Bő a - ra - tást, szü - re - tet,
Jó ke - nye - ret, sza - lon - nát
Mi - től fé - lünk, ment - sen meg,

jó ter - mést és jó vá - sárt Ez új esz - ten - dő - ben!
e - gész - sé - get, jó ked - vet Ez új esz - ten - dő - ben!
ti - zen - két hó - nap - on át Ez új esz - ten - dő - ben!
a - mit vá - runk, le - gyen meg Ez új esz - ten - dő - ben!